

Zdravíme
Ludvíka Kadlece
z New Yorku

50 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 032670)

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIV

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

THURSDAY, JANUARY 10, 1991

ČTVRTEK 10. LEDNA 1991 - Čís. 3

Dojde k sjednocení neklidných republik Sovětského svazu s obrovskou Ruskou republikou?

MOSKVA - SSSR

Reuters hlásí z Moskvy, že Boris N. Jelcin, hlava obrovské ruské republiky, pokazil snahu sovětského presidenta Michaila Gorbačova o sjednocení země. Řekl, že jeho území podrží 48 bilionů ze sovětského ústředního rozpočtu. Toto prohlášení od vůdce nejmenší sovětské republiky vyloženo podmínou Gorbačovo ujištění, že v brzké době se dohodne s neklidnými republikami Sovětského svazu.

Občané Haiti zdraví tank, který projíždí kolem hlavního stanu armády v Pirt-Au-Prince. Armáda zatkla vůdce puče Rogera Lafontani po jeho pokusu o zmocnění se vlády z ruky presidenta Ertha Pascal-Trouillota. Armáda zabránila pokusu o puč.

O manifestaci v Bratislavě

- rfe -

Široká koalícia demokratických síl poriadala manifestáciu k výročiu 17. novembra. Už ráno obsadila tu tribúnu a okolie tribúny, v podstate skupina takých fašistických živlov. Ja to neviem nazvať ináč než fašizujúce živle, ktorí s oháňali matičným zákonom za slovenčinu, stále na nás kričali, oháňali sa slovenskou národnou stranou, nosili tieto transparenty ale boli to vyložené fašistické úderky. Obsadili to tam a večer, keď sme tam prišli my, ktorí sme mali tam povedať pár slov, námestie bolo plné. Bolo to tak plné ako pred rokom. Lenže to centrum si držali v rukách tieto bojové skupiny. My sme cez nich prechádzali, oni na nás pľuvali, doslova ako hovoria - pľuvali. Kričali na nás nenávisť, zlé heslá, slogany a ja vám musím povedať po pravde, že za

Pokračování na straně 2

Jaký byl minulý listopad v Brně

- rfe -

Sobotní odpoledne bylo 17. listopadu v Brně takřka jako každé jiné. V centru města na náměstí Svobody, kde se loni od pondělka, 20. listopadu scházely desetitisíce lidí, se lidé procházejí, mnozí z nich hovoří německy, i když je nutno říct, že Rakušanů jsem ještě před pár měsíci jezdilo více. Ale, že by v Brně bylo nějak patrné, že právě dnes je 17. listopadu, to se rozhodně nedá říct. Žádná shromáždění, žádné diskutující skupinky. Pravda, po centru města jezdí historická tramvaj, kterou si objednalo volební seskupení nezávislých kandidátů sdružení pro Brno a vzlétl také horkovzdušný balon, což je zásluhou téhož sdružení. Ale tato akce má jen částečný vztah k 17. listopadu.

Pokračování na straně 3

Kladno minulého listopadu 1990

- rfe -

Toulám se městem, které je v tomto podzimním období ještě ponurejší než obyčejně a přemýšlím, kolik takových dní bude muset ještě být. V tomto městě a okrese určitě ještě hodně. Musím se rychle podívat do kalendáře, abych se ujistil, že je opravdu 17. listopad 1990. Vždyť tady se věci změnily jen málo nebo téměř vůbec. Drobné kosmetické úpravy jako změna názvu ulic nebo změna náměstí, odstranění několika soch jako nejkřiklavějších symbolů totality jsou vši. Jinak všechno běží ve vyjetých kolejkách. Všichni zůstali pohodlně na svých místech, někteří pro jistotu odhodili již nepohodlnou rudou masku a v tichosti čekají, až se situace uklidní, aby mohli pokračovat v

Pokračování na straně 3

Půjčky Bagdadu padají na bedra amerických poplatníků

WASHINGTON - Irak přestal splácet velké půjčky bankám, zaručené vládou Spojených států, což znamená, že američtí poplatníci budou muset splatit asi dva a půl bilionu dolarů bagdadských dluhů, podle federálních úřadů.

Ministerstvo spravedlnosti také provádí průzkum podezřívání zneužívání půjčkového programu, včetně vlévání milionů dolarů v penězích a vybavení do Iraku jako úplatků. Zdroje pro vynucování zákona prozradily nezákonné americké zásilky civilního a vojenského vybavení, které mohlo zvýšit bojovou schopnost Iraku.

Oddělení spravedlnosti odmítlo komentovat na průzkum, ale kongresní zdroje říkají, že jak Reaganova tak i Bushova administrace věděly před invasi Kuwaitu Irakem o těchto zlořádech, ale že je ignorovaly ve prospěch udržování dobrých obchodních a diplomatických styků s režimem presidenta Saddama Husseina.

"Administrace se rozhodla poskytovat pomoc Iraku tichým, ospalým programem půjček Departmentu zemědělství, protože myslela, že to nebude

Pokračování na str. 12

Amerika ukrývá pravé výlohy války:

\$100 bilionů a stále rostou.

Budou ještě vyšší, vypukne-li válka..

Warren Hough a Terry Dobbs.

V opaku ke všem odhadům ostatního tisku, a dokonce nebude-li válka, vojenská intervence Bushovy administrace v Zálivu bude stát daňové poplatníky v tomto roce (1991) daleko více než 100 bilionů dolarů. Jestliže se dnešní válečný stav změní ve "střílejší" válku, výlohy vzrostou několikanásobně. Tento měsíc Pentagon požádá kongres o dalších 15-20 bilionů dolarů čerstvé hotovosti, aby mohl pokračovat ve své arabské výstavbě. Major US Air Force, nedávno přidělený k vojenskému štábu OSN v postavení logistického koordinátora poznamenává: "Odhadnutá cena na prodejní cedulce ve fiskálním roce 1991 je nyní nad 40 bilionů dolarů. Ale zde jde o oficiální čísla. Opravdová útrata bude velmi pravděpodobně třikrát vyšší"

Pokrač. na str. 12

komunistov som zažil všeličo za tých 20 rokov. Zachádzali so mnou tvrdo, ale toto proti tomuto tí komunisti boli miernejší. Tí boli proti tomuto čo sa tu dialo. Toto bola najhoršia spodina akú poznám. Takže keď sme sa dostali na tribúnu, ono bol z toho televízny záznam. Večer som ho pozeral, ten záznam neukázal našu pozíciu. Ukázal obrovské námestie plné sympatizantov s nami. Každý ten sympatizant niesol, mal v rukách ten biely plakátik, ktorý sme rozdávali a na ktorom bolo napísané ľudskosť, slušnosť, znášanlivosť. Ten - to bola vizitka slušných ľudí, ktorí zdvíhali. To bolo plné námestie týchto plakátov, ale tribúna bola obsadená fašistami. Pred tribúnou stáli fašisti. Ja sa ospravedlňujem, že používam toto slovo, nepoužívam ho rád. Ja som ich poznal iba z filmov, z televízie, zo svojej dávnej mladosti ako malý chlapec. Ale tentokrát som to videl na vlastné oči ako to vyzerá. Čo to je živý fašizmus. Nenávistné tváre, nenávistné slogany. Tí ľudia odmietali čokoľvek počúvať. Tí ľudia len revali na nás, zvonili, pískali. Boli to mladé dievčatá, 15-16 ročné. Pekné dievčatá to boli, ale v tých tvárach, tie tváre boli skrivené nenávisťou, v ich ústach boli pišťalky a nepretržite pískali, revali, zvonili a keď mali tie ústa volné tak pľuvali na nás. Nepočúvali, neboli ochotné počúvať. My sme stáli na tej tribúne, ale tá bola proste ako v rozbúrenej vášni ľudí, ktorí nami zmietali. My sme hovorili do mikrofónov, ja som mal posledný slovo, ale trhali nám mikrofóny z rúk a tými mikrofónmi nás trieskali po tvárach. Ja som niekedy ráno dostal. Bál som sa, že prídem o zuby. Celé to námestie bolo s nami. Lenže to námestie bolo bezmocné proti tej hŕstke ľudí - koľko ich mohlo byť. Sto? Ja neviem. 150, 200 maximálne. Tí mali obsadené všetko a všetko ovládali. V televízii to nebolo počuť. V televízii bolo počuť naše hlasy a šum, ktorý oni robili. My sme nepočuli sami seba, aj keď sme stáli na krok od seba. Domnievam sa, že som hovoril na téma - právny štát. Pred rokom sme mali dve helá: sloboda, občianske slobody, a druhé bolo: zabezpečenie týchto slobôd. Právny štát. O to sme bojovali pred rokom a o to musíme zúfalo bojovať teraz, keď máme vlastne paradoxne moc vo svojich rukách. My ju máme vo svojich rukách, ale polícia stojí okolo na okraji toho všetkého a pozerá sa na nás nezúčastneným pohľadom. Tá polícia má za úlohu chrániť zákon. Ona sa pozerá na to ako sa ten zákon porušuje a hovoria - nás sa to netýka. To predsa nie je pravda. Ak my nezačneme chrániť zákon hneď teraz, tak tá demokracia je strašne krehká a slabá. Tá demokracia sa nám rozpadne pod rukami. Pretože ľudskosť, slušnosť, znášanlivosť sú krásne heslá, sú demokratické heslá. Ale každé z týchto hesiel potrebuje zákonnú záruku, že môže byť rešpektované. Moja ľudskosť je iba vtedy užitočná, alebo vtedy môže v demokracii pôsobiť, keď viem, že za túto ľudskosť nebudem ostatnými neľudskými spoluobčanmi trieskaný po hlave. Moja znášanlivosť má iba vtedy zmysel demokratický, keď viem, že každá iná neznášanlivosť bude zákonmi nejakým spôsobom odmietaná. Zákonmi proscribovaná. Bez toho tá demokracia nie je možná. Zažili sme túto lekciu nedemokratičnosti na vlastnej koži. Bolo to otriasajúce, my na tej tribúne sme mali zúfalý pocit, ale tí ľudia dole, tí potom za nami prišli a hovorili nám: to bolo víťazstvo, to bolo naše víťazstvo.

Ja som to tak nepocíťoval. Oni to tam niekde zo vzdialenosti od nás pocíťovali, ale v každom prípade, aj keď to teda celkove vyznievalo ako naše víťazstvo, akoby sme sa my bránili slušnosťou proti tým uzurpátorom, demagogom. Napriek tomu si myslím, že tu zákon bude musieť byť rešpektovaný. Bez toho sa ďalej nedostaneme. A ja chcem interpelovať ministra vnútra, chcem interpelovať Jána Čarnogurského, ktorý vlastne zastupuje, aby zákon bol rešpektovaný. Bez toho sa ďalej nedostaneme.

Za úpravu a slovosled tohoto článku neodpovedá redakcia, ale rfe.

Czechoslovak Daily Herald DENNÍ HLASATEL

Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898

Second class postage paid at Berwyn, Illinois

Published Tuesdays, Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$25.00	\$15.00	3 months \$ 35.00	\$18.00
6 months \$42.00	\$25.00	6 months \$ 55.00	\$30.00
12 months \$80.00	\$42.00	12 months \$100.00	\$52.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribúnou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněním článků stotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zaslané rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

OVERSEAS in US Dollars	
3 months \$ 38.00	\$22.00
6 months \$ 70.00	\$35.00
12 months \$125.00	\$65.00

O bezpečnosti ČSR

Podporujeme svoji policii

Zastaví zločinnost úředníci, nebo řadoví příslušníci?

Ještě před rokem by bylo nemyslitelné, aby na tiskovou konferenci s příslušníky Veřejné bezpečnosti dostali novináři pozvánku prostřednictvím pražské redakce Svobodné Evropy. Stejně tak by bylo nemyslitelné, aby si příslušníci Veřejné bezpečnosti založili vlastní nezávislý odborový svaz.

V listopadu jsme se na zmíněné tiskovce setkali se zástupci pražské koordinační skupiny tohoto svazu a jejich hosty z občanských komisí. Jak přítomným novinářům řekl kapitán Josef Kreuz, policejnímu odborovému svazu nejde jen o sociální jistoty příslušníků, ale také o zprůhlednění bezpečnostního aparátu, zlepšení vztahů mezi příslušníky a veřejností a zvýšení účinnosti boje proti zločinnosti. Odborový svaz se chce podílet i na tvorbě organizační struktury policie. To ovšem bude vyžadovat také větší pochopení ze strany vedení ministerstva vnitra ČR, které zatím neprojevuje o činnost odborářů v policejních uniformách větší zájem. Pokud jde o růst kriminality, poukazovali přítomní příslušníci na špatnou strukturu bezpečnostního aparátu. Resort vnitra v současné

době připomíná pyramidu postavenou na špičku. Zatímco aparát ministerstva vykazuje několikanásobně více úřednictva, než je tomu jinde v demokratických státech, nedostávají se policisté do pořádkové a hlídkové služby. Kapitán Kreuz odmítl názor, že jsou příslušníci ve službě apatičtí. V současné době totiž necítí podporu společnosti. Už pouhým legitimováním opilce se řadový příslušník vystavuje riziku, že mu okolí začne vyhrožovat Občanským fórem a svlečením z uniformy. Je nutné zbořit bariéry mezi policisty a veřejností, připomenul kapitán JUDr. František Muhlfelt a řekl, že vinu na tom nese vojenská organizace policejního sboru a princip nedělitelné velitelské pravomoci. Velice se mi líbila jeho slova, že policejní služba by měla být službou veřejnosti a jediným velitelem policisty by měl být zákon. Jsme odpovědní obyvatelstvu za jeho bezpečnost, řekl doslova. Na podporu svých slov uvedl příklady ze svých nedávných cest do SRN a USA, kde se lidé na policisty s důvěrou obracejí, kdykoliv se ocitnou v nesnázích a policisté jsou tu od toho, aby jim pomáhali.

Jenže než se dostaneme k tomuto stavu, asi to ještě nějaký čas potrvá. Vždyť např. na Vysoké škole SNB zatím vyučuje naši budoucí policejní elitu stará nomenklatura, tak osvědčená z časů totalitty.

Zemědělské noviny
Jan Bauer

WASHINGTON - D.C.

Bush varuje Irak, že "čas je namálem" k mírovému uspořádání konfrontace v Perském zálivu a že Irak musí vyklidit Kuwait "bezpodmínečně a okamžitě, nebo bude čelit strašným následkům". Vzdor všem žádostem demokratů z kongresu, že má více spoléhat na hospodářské sankce, aby vyhnal Irak z Kuwaitu a hledal schválení od kongresu, dříve než začne válku, Bush velmi jasně prohlásil, že je rozhodnut vynutit si rychlý konec konfrontace. Generální tajemník OSN Javier Perez de Cuellar navštívil presidenta Bushe v jeho útulku "Camp David", aby se dohodli o způsobu, jak udržet dohromady mezinárodní koalici proti Iraku. Mezitím francouzská vláda navrhla odročení konference o palestinské otázce, která měla jednat o Středním východě, jakmile Irak opustí Kuwait, ale Bush nechce, aby Hussein mohl uplatňovat nárok na zásluhu, že to byl on, který přinesl otázku Palestiňanů na pořad konference. Administrace, která naznačila, že vyvine šňanu o rozluštění v diskusi mezi Araby a Izraelem, jakmile by krize v Zálivu končila, prohlásila, že je ochotna účastnit se mezinárodní konference v pravý čas a v pravé

situaci. Administrace byla uvedena do velkých rozpaků Izraelem, který pokračuje v užívání smrtících sil, aby potlačil demonstrace palistiňanů v okupovaných územích. Associated Press citoval jednoho úředníka ze Státního departmentu, který řekl, že Spojené státy opět pokáraly před týdnem Izrael za jejich politiku. Bush řekl, že lhůta 15. ledna, kdy Irak má dokončit své vyklizeň Kuwaitu, nebyla "časovým termínem pro naše vlastní ozbrojené síly", aby začaly akci. Dále řekl, že "čas se také krátí, protože každý uplynulý den zvyšuje jen výdaje", čímž referoval vlastně k problému všech, kteří jsou zamotáni do jeho sítě. Prohlásil, že "riskujeme největší cenu a tou jsou lidské životy, dáme-li Husseinovi více času, aby se připravil na válku". Všeobecně Bush kategoricky odmítá veškeré pokusy o zmírnění svého postavení a jakákoliv varování neběže vůbec na vědomí. Tváří se přímo jako hluchý. Dle "Inside Washington" (Rowland Evans a Robert Novak), Saddam Hussein povolal všechny vyslance Iraku z celého světa do Bagdadu na poradu stran války. Řekl jim: "Řekněte svým zemím, kde zastupujete Irak, že jakýkoliv ústup je vyloučen". Tato slova pronesená k irackému vyslanci ve Washingtonu, Mohamed al-Masat a všem ostatním diplomatickým zástupcům členů koalice, se shodují časově s výzvědnými zprávami, které

Pokračování na str. 3

Pohlednicový rekord

František Tomáš

11-ti letému Angličanu Craigu Shergoldovi se splnilo jeho vysněné přání - dostat se do Guinnessovy knihy světových rekordů. Craig trpí rakovinou a už ví, že nebude dlouho žít. Proto před nedávnem vyslovil před novináři přání, že by rád dostával pohlednice z celého světa a že by jich chtěl dostat co nejvíc, aby se mu tak zdařilo vytvořit světový rekord. Tím, že jeho jméno pak jen tak snadno nezmizí ze světa. Jeho příběh četli mladí lidé v různých

zemích a tak netrvalo dlouho a Craig byl opravdu a doslova pohlednicemi z celého světa zaplaven. Již před vánočními mohli hlásit novinářům, že dostal přes 33 milionů pohlednic. Jen polovina by bývala stačila, aby se dostal do Guinnessovy knihy. Teď v ní má samozřejmě první místo zaručeno. Těch pohlednic je už tolik, že kdyby se skládaly na sebe, dosáhly by výšky nejvyšší hory světa, Mount Everestu...

WASHINGTON, DC...

byly vlastnoručně dodány prezidentu Bushovi. Podle jednoho irackého zběha, Hussein zaplaví olejem celý Perský záliv s 25 miliony surového oleje z nové odbočky vedoucí od irackého hlavního potrubí (nyní zaplněného olejem, který nemohl být odeslán v důsledku embarga na Irak). Fotografie ze špionážního satelitu americké výzvědné služby (CIA) potvrzují tuto zprávu. Takové množství oleje zavedeného do Zálivu, může naprosto zničit odsolňovací zařízení Saudské Arabie a připravit americké vojáky o jejich hlavní zdroj pitné vody. Baker odletěl do Evropy za účelem varování Iraku. Žádá, aby Irak dodržel lhůtu 15. ledna a vyklidil Irak. (Pozn. red.: Tato všechna varování od Bushe, Bakera a ostatních se nápadně podobají akci náhončích na zajíce, kteří křičí, aby je vyhnali z jetele). V Bagdadu iracký vůdce varoval, že "Irak nebude jediným jevištěm bitvy", jestliže se Amerika pokusí vytlačit ho z emirátu. Mluvčí Domu zástupců Foley předpověděl, že debata o resolucích pojednávajících o situaci v Zálivu, má začít koncem tohoto týdne. Senát je také připraven k zákonodárné akci.

NICOSIA - CYPR

Iranský prezident Ali Akbar Hašemi Rafsandžani oznámil, že v době 1980-1988, tedy v době války v Perském zálivu s Irákem, Iran ztratil 1 trilion dolarů. Část škod přičítá západním zemím, které pomáhaly Iraku v jeho snahách o zničení iranských vojenských a olejových zařízení.

JERUSALEM - IZRAEL

Izraelští vojáci zastřelili v okupovaných územích třináctiletého chlapce a zranili 22 dalších Palestiňanů. Dle zprávy Palestiňanů tím počet obětí v jednom týdnu výtržností dostoupil počtu třinácti. Bushova administrace vytkla Izraeli zvýšené užívání smrtelných zbraní proti Palestiňanům v okupovaných územích. Zdá se, že izraelské vojenské oddíly upustily od mírnějších prostředků, které užívaly vloni.

Nová kniha

F. Tomáš

je vždycky událost, ale tato nová kniha je zvláště milá událost. Ilustroval ji totiž český ilustrátor Ivan Steiger, jejím autorem je Markus M. Ronner a má titul: Citáty ke čtení a k psaní. Vyšla ve švýcarském nakladatelství Zytglogge.

Některé citáty:

Čtení je myšlení s pomocí cizího mozku. Jorge Luis Borges.

Člověk je to, co čte. - Josef Brodský.
Pro čtenáře je dobrá kniha nejlevnějším hobbym, pro autora nejdražším. - Gabriel Laub.

Noviny jsou svědomím na papíře. - Malcolm Muggeridge.

Noviny jsou konservou doby. - Karl Kraus.

Nemít myšlenku a přece ji umět vyjádřit, to je žurnalismus. - Karl Kraus.

Žurnalista nemá povinnost být milován. Ale má povinnost - psát tak, aby byl čten. - Cecil King.

Milovníci zvířat čtou rádi bulvární tisk. Pro ono velké množství kachen. - Markus M. Ronner.

Palcové titulyky v novinách - to je historie světa ve formě pilulek. - Norman Mailer.

Rozdíl mezi žurnalismem a literaturou je v tom, že žurnalismus je nečitelný a literatura se nečte. - Oskar Wilde.

Kniha musí být motykou, kterou se budeme prokopávat zamrzlým mořem v nás. - Franz Kafka.

Vydání klasiků jsou dnes spíš nábytkem než literaturou. Jacques Tati.

Klasická je ta kniha, kterou lidé chválí, ale nečtou. - Ernest Hemingway.

Ideálem některých autorů je zřejmě literatura - bez čtenářů - Jules Romains.

MOSKVA - SSSR

Gorbačov vydal dekret, kterým má být 12 milionů akrů sovětské půdy dáno do rukou jedinců a družstevních rolníků. Půda byla zanedbána státem. Avšak na rozdíl od zákona, který byl nedávno schválen parlamentem Ruské republiky, dekret nemluví o soukromém vlastnictví.

v Brně ...

Denní Hlasatel 3
10. ledna 1991

Směřuje už k příští sobotě, k 24.11., tedy k volbám. Vůbec Brno vypadá jako by se dnes mělo volit. Všude visí volební letáčky, tvář kandidátů stihá tvář program, program. Je to téměř jako před parlamentními volbami, ale tentokrát panuje mnohem větší skepce. Není všeobecná, ale určitá apatie k dnešnímu výročí přece jen něco naznačuje. Překvapující je i skutečnost, že brněnští vysokoškoláci a těch je pěkných pár tisíc, se k 17. listopadu vůbec nevyjádřili. Nikdo samozřejmě nevolá po nějakých bombastických oslavách, ale určitá forma vzpomínky by snad byla na místě. Pokud by se taková apatie v druhém největším českém městě České republiky přenesla i do příštího týdne, nebylo by to dobré. Snad proto koncem týdne přijali přední brněnští umělci stanovisko ke komunálním volbám. Mimo jiné se v něm říká: Vyzýváme všechny občany Brna, zmobilizujte svou pozornost k nadcházejícím volbám, hledejte usilovně a važte fakta o kandidátech, studujte jejich programy. Nepodléhejte klamu, že ti nejhlasitější jsou jediní, kdo se nabízejí. Existují seriózní koncepce a schopní kandidáti, kteří se prosazují tak, jak se v politice má. Fakta, argumenty, odborně vypracovanými koncepcemi, slušným vystupováním. V první části letošního roku došlo v Brně k trapným a smutným konfliktům, které rozložily politický život ve městě a u většiny z nás vyvolaly rozpaky, znechucení a pasivitu. Předvolební Brno tedy nejspíš připomíná Kocourkov. Zasaďme se, aby se jim po volbách nestalo definitivně.

Podepsáni mimo jiné František Derfler, Boleslav Polívka, Jan Trefulka, Antonín Přidal, Petr Šerhauser, Josef Karlík, Jiří Bulis a mnoho dalších. Doufejme, že volání brněnských umělců bude vyslyšeno, i když vrátím-li se k dnešku, 17. listopadu se letos příliš nepovedl.

Kladno ...

rozmnožování svých... a své moci. Jsme v rudém Kladně. Vždyť kladenský okres byl jeden z mála, jehož tehdejší stráničtí a hospodářští vedoucí pracovníci jeli ještě 21. listopadu vyjádřit podporu Jakešovu vedení. V parlamentních volbách získala komunistická strana v městě Kladně nejvíce procent hlasů v českých zemích. Hrozím se představy, že je tomu tak ve všech okresech, ba co hůře, že je tomu tak ve všech podnicích a institucích. Takto si reforem můžeme vymyslet kolik chceme. Nebude je mít kdo uskutečňovat. Nebo si umíte představit, že ten, kdo ještě před nedávnem horlivě hájil přednosti socialismu, bude teď jiný a pán Bůh nás chraň, jestli tomu tak bude. Neboť takový člověk se při prvním zakolísání tohoto hnutí ihned přidá jinak. Souhlasím s Karlem Čapkem. K domnění víru neměl žádnou. Pohroužen do těchto chmurných myšlenek v tomto chmurném městě rozhodl jsem se, že se musím o ně tento den podělit a zároveň se i dozvědět jiné názory přátel a spoluobčanů. Kde jinde to jde lépe než v útulné hospůdce. Zamířil jsem proto do jedné. Přivítal mě v celku všední ruch a nikde a na nikom nebylo znát, jaký je dnes den. Když jsem se trochu rozehlal a nasál atmosféru, osmělil jsem si položit několik otázek. Atmosféra u stolu začala být rázem bouřlivá, když jsem se zeptal: Jaký význam má pro vás 17. listopad? Vyrojilo se celé spektrum odpovědí od vysloveně dobrého hodnocení až po naprostou negaci, ale bohužel převládalo krčení rameny. Jestli si však někdo myslel, že po 17. listopadu bude moci socialisticky pracovat a kapitalisticky žít, musí být určité nutně zklamán. Na moji otázku, zda si osazenstvo myslí, že se něco změnilo od 17. listopadu v Kladně a když ano, co je horší a co je lepší, potvrdili účastníci improvizované besedy moje chmurné myšlenky z úvodu. Nejpozitivněji hodnotili pouze svobodu projevu, ale s malým účinkem v praxi a volnost pohybu, bohužel s prázdnou kapsou. Dostal jsem poněkud více kuráže a zeptal jsem se trochu více na tělo. Co vy sám jste udělal pro to, aby se něco změnilo? Po této otázce jsem očekával létající poháry. Ale ku podivu se tak nestalo a odpovědi mě trochu potěšily. Snažím se pracovat co nejlépe, aby to fungovalo, znělo několik odpovědí. Vyskytly se i takové, které poukazyvaly na sublimaci místního Občanského fóra z vědomí občanů a jeho uzavřenost do sebe. Naproti tomu stál názor, že kdo měl zájem se aktivně zapojit do práce, mohl se přece zúčastnit jednání Občanského fóra a svým názorem mohl ovlivňovat lidi, kteří do toho tak zvaně mohli mluvit. Nechtěl jsem vyvolat složitou, ale jak to někdy znáte, bezvýhodnou politickou diskusi, ale přesto jsem si neodpustil ještě jednu otázku. Co byste změnilli ve svém chování a postupu, kdybyste mohli vrátit čas o rok zpátky? Odpovědi mi bylo zase jen většinou krčení ramen. Nedivme se, že tu máme opět velkou mlčící většinu. Většina z nás není schopna ani ochotna změnit cokoli sama u sebe.

We need you.

American Heart
Association

Teprve nyní jsme získali celý text události o návštěvě presidenta George Bushe v Československu. Je však tak závažný, že jej otiskujeme, i když s malým opožděním.

Relace paní Rakušanové o návštěvě amerického presidenta George Bushe a jeho choti

V 9.03 hodin začala návštěva jednačtyřicátého prezidenta Spojených států George Bushe v Československu. Na starém ruzyňském letišti ho přivítal prezident Václav Havel společně se všemi nejbližšími československými představiteli. Slavnostní přilet se odehrál bez veřejnosti, pouze za přítomnosti několika stovek novinářů. Zato celá cesta od letiště až na pražský Hrad byla lemována tisíci diváky.

Na pražském Hradě proběhla v dopoledních hodinách a to ve velice rychlém sledu nejprve jednání obou prezidentů a poté setkání prezidenta Bushe s ministerským předsedou federální vlády Mariánem Čalfou, dále předsedou české vlády Petrem Pithartem a předsedkyní České národní rady Dagmar Burešovou. Prezident Bush poté přešel do dalšího salonku, kde ho očekávali předseda Slovenské vlády Vladimír Mečiar a předseda Slovenské národní rady Jozef Mikloško.

Po setkání s prezidentem Havlem odpověděl prezident Bush na velice stručnou otázku jedné americké novinářky, která se zeptala jak probíhají jednání, rovněž stručně, avšak nadějně znějící slovy "velmi dobře". Podrobnosti o tomto setkání poskytl později tiskový tajemník prezidenta republiky Michael Žantovský nejen ČTK, ale také naší rozhlasové stanici.

Havel a Bush

- rfe -

No tak já jsem se zúčastnil dvou jednání, jednak jednání mezi čtyřmi očima prezidentů Bushe a Havla a potom rozšířeného jednání prezidentských delegací - s tematikou byla ta jednání vlastně spojena. Projednávaly se vlastně takové tři okruhy otázek - situace na Středním východě, současná ekonomická a politická situace v Československu a potřeby Československa, potřeby ekonomické pomoci ze Západu a konečně budoucí uspořádání Evropy a účast Československa v evropských a mezinárodních organizacích a společenstvích. K tomu Střednímu východu prezident Bush zdůraznil, že situace je tam velice vážná, že stále ještě však doufá, že si iracký prezident Hussein uvědomí, že musí odejít z Kuwaitu. K tomuto účelu ke zdůraznění americké rozhodnosti také došlo k těm posledním velkým přesunům vojenským v oblasti Perského zálivu. Prezident Havel v této souvislosti vyjádřil naši podporu tomu postoji mezinárodního společenství jak podporu rezolucí Rady bezpečnosti, tak naši participaci naší připravenost vyslat tu jednotku protichemické obrany do Středního východu. K tomuto vyslání pravděpodobně dojde velmi brzy. Co se týče ekonomické situace prezident Havel hovořil o těch vážných problémech, které máme, problémech s přechodem na tržní hospodářství, vnitřní konvertibilitu uvolněné měny a tak dále. Prezident Bush se zajímal i o politickou situaci, o národní problémy. Tam prezident Havel kontrastoval s naší situací, situací na příklad v Sovětském svazu nebo v jiných zemích v tom, že u nás jsou to problémy, které se týkají čistě optimálního složení a optimálního fungování federace. Jsou to problémy, které se řeší diskuzemi a dohodami. Nejsou to konfliktní problémy. Prezident Bush v té souvislosti zdůraznil na základě vlastně amerických zkušeností důležitost silné federální vlády při maximálním ponechání samostatnosti jednotlivým státům nebo republikám. V té ekonomické sféře tedy se hovořilo o potřebě pomoci Československu v té nejbližší době. My se orientujeme hlavně na mezinárodní, jako je Mezinárodní měnový fond, Světová banka a některé další, kam naše krátkodobé potřeby vlastně jde o tři a půl miliardy dolarů, které bychom nutně potřebovali v nejbližší době, z nichž asi jeden a půl miliard dolarů by sloužilo jako takzvaný překlenovací standby, fond a ty dvě miliardy byly zapotřeby k vyrovnání naší platební bilance, která se velmi zhoršila vzhledem k rozpadu trhu RVHP a k těm problémům s nákupem ropy, které jsme v poslední době měli a prezident Bush jaksi vyjádřil nám v tomto ohledu podporu a řekl, že Spojené státy se v těchto institucích zasadí o tom, aby tato pomoc co nejrychleji přišla a aby přišla další pomoc z Mezinárodního měnového fondu v rozsahu 9 miliard dolarů, ne jenom pro Československo, ale tedy pro Československo, Polsko, Maďarsko, prostě pro střední a východní Evropu. No a co se týče té Evropy tak tam se tedy hovořilo o našem vztahu k institucím jako je NATO, evropské společenství a ten helsinský proces. Prezident Havel řekl, opakoval co řekl dříve, že považujeme NATO za pilíř evropské bezpečnosti a za pilíř, ze kterého by ten budoucí systém evropské bezpečnosti mohl i vyrůst a vyjádřil myšlenku že bychom měli uvažovat o jakési asociační smlouvě s NATEM podobné té asociační smlouvě, kterou v příštím roce hodláme uzavřít s Evropským společenstvím. Prezident Bush v této souvislosti vyjádřil podporu té postupné institucionalizaci evropského procesu, včetně zřízení toho stáleho sekretariátu, který by měl být v Praze. Spojené státy podporují jak tuto myšlenku obecně, tak umístění toho sekretariátu v Praze,

Na závěr těch jednání oba prezidenti zdůraznili naprostou zhodu. Prezident Bush řekl, že je vidět, že uvažujeme podobným směrem, velmi podobným

Z pořadu návštěvy amerického presidenta George Bushe na Václavském náměstí

- Americká a státní hymna -

- Položení věnců -

- Manželky pánů prezidentů a za nimi presidenti USA a ČSFR. Znovu se zdraví s Pražany přes neprůstředné sklo.

- Vážení přátelé, spoluobčané! Mám tu čest přivítat na tomto našem setkání prezidenta ČSFR pana V. Havla s manželkou a našeho hosta pana prezidenta USA G. Bushe s manželkou.

- Organizátoři dnešního meetingu manifestu, studenti, nyní přivítali oba prezidenty zde na Václavském náměstí. Slova se ujímá Václav Havel:

- Vážení přítomní, milí spoluobčané!

V posledních letech hlavně v posledních měsících před loňským listopadem většina z nás asi cítila, že napětí ve společnosti rychle roste a propast mezi světem oficiálních řečí a světem skutečným se neuvěřitelně prohlubuje. Tušili jsme, že to tak dál nemůže pokračovat, že se něco musí stát. Nikdo z nás ale nevěděl, kdy se to stane a jak se to stane. Nikdo z nás nevěděl, co bude onou kapkou, kterou přeteče pohár, nebo onou sněhovou koulí, která uvede do pohybu lavinu. Lavinu uvedli do pohybu studenti, kteří se loni rozhodli připomenout si památku Jana Opletala a mezinárodní den studentstva nezávislou manifestací. Co po ní následovalo, je všeobecně známo. Uplynul rok. A my tu všichni dnes stojíme trochu rozpačitě. Víme velmi dobře, co všechno je ještě třeba vykonat a klademe si otázku, proč nám jde společné dílo tak těžce, zda jsme podcenili dědictví starého režimu, či přecenili sebe samé, zda nám společnou práci někdo záměrně zdržuje a kazí, anebo zda si jí kazíme sami.

A docela právem se dnes ptáme, proč se nepodařilo za celý rok ani to, co se zdálo být původně ze všeho nejsnazší, totiž vyšetřit všechny okolnosti loňského masakru a potrestat jeho skutečné viníky. Proč nebyl dán důstojným a právním způsobem a právním způsobem plný průchod historické spravedlnosti? Proč naše politické ovzduší je otravováno vlivem demagogie a politické národnosti i rasové nesnášenlivosti? Proč poté, co jsme tak humánním způsobem svrhli nehumánní režim, roste tak závratně kriminalita? Na každou z takových a podobných otázek existuje mnoho různých věcných odpovědí a vysvětlení. Ty však nic nemění na základním faktu, že se v naší společnosti rychle šíří nespokojenost, nervozita, nejistota, netrpělivost a zklamání.

Je to pochopitelné a mohlo by to být dokonce i k něčemu dobré. Vždyť přesně tato netrpělivost může vytvářet tlak, který si vynutí, aby společenské změny probíhaly rázněji a rychleji. Nervozita a netrpělivost samy o sobě mi velkou starost nedělají. Za daleko horší považuji to, co je stále častěji provází - nevraživost, zlovolnost, řevnivost, vzájemné osočování, závist i přebujelá ctižádost. Zdá se mi, že náš veřejný život je těmito vlastnostmi stále zřetelněji infikován. Což jsme opravdu národem, který dovede probudit k životu své dobré vlastnosti vždycky jen jednou za dvacet let a jenom na pár měsíců? Což jsme opravdu národem, který se dokáže jen mlčky podrobovat a když pohár nakonec přeteče předhánět se naopak jenom v siláckých řečech a vzájemném obviňování? Nechce se mi věřit, že tohle je naše jediná a hlavní historická alternativa. Nechce se mi věřit že by i v českých a slovenských duších a v českém a slovenském životě nemohla natrvalo převážít laskavá moudrost.

Několik studentů vyzvalo své spoluobčany k tomu, aby dnešní shromáždění věnovali jakési meditaci o sobě samých. Ano, zkusme se dnes zamyslet sami nad sebou. Zkusme o svém veřejném životě přemýšlet klidně, s nadhledem a ve světle vlastního svědomí. Zkusme sami na sebe pohlédnout i z širšího takřkajíc všelidského hlediska a zkusme si uvědomit jaké asi obrysy má naše často až provinciálně zbedněné počínání v očích civilizovaného světa. Za velmi dobrý impuls k tomuto dluhu sebezpytování považují radostný fakt, že nás právě dnes poctívá svou návštěvou představitel jedné z nejstarších demokracií světa, nejvyšší představitel velkého a svobodomyšlného národa, prezident USA G. Bush.

Před více než 200 lety se tento nově vzniklý stát nacházel ve velmi podobné situaci, v jaké se nalzáme my dnes. Nová demokracie byla vystavena těžkým zkouškám. Zlá finanční a hospodářská situace pochybnosti o mezinárodním postavení země a spory mezi jednotlivými státy konfederace i mezi politiky, vedly často až k obavám o budoucnost a celistvost země. Přijetí americké ústavy bylo vážně ohroženo. V nejvýznamnějším politickém dokumentu té doby, federalistických esejích, hodnotil Alexander Hamilton situaci takto: Mezi nejdůležitějšími překážkami, s nimiž se přijetí nové ústavy musí potýkat, lze snadno rozpoznat zřejmý zájem určité skupiny lidí v každém světě bránit se všem změnám, které hrozí omezením jejich moci, zisků a významu úřadů které zastávají a zvrácená ctižádost jiné skupiny lidí, kteří chtějí získat prospěch ze zmatku, panujících v zemi.

Pokrač. na str. 5

směrem, že máme na mysli tytéž cíle a prezident Havel byl také potěšen tím, jak v přátelském a zhodném duchu se celé to jednání neslo.

Tyto řádky by mohly být napsány o naší zemi i dnes. Optimismus lze čerpat z toho, že USA svou tehdejší krizi překonaly a staly se pevným útočištěm demokracie pro vlastní občany a zdrojem inspirace a naděje pro ty, kdo trpí útlakem a nesvobodu v jiných zemích. Jak toho USA dosáhly a jak toho můžeme dosáhnout my? V první řadě se v Americe podařilo dosáhnout shody o základním zákonu země v americké ústavě, která pevně zakotvila a dodnes chrání základní lidská práva a svobody. Svobodu slova, přesvědčení, shromažďování a sdružování, jakož i svobodu obracet se na vládu se žádostmi a stížnostmi. V druhé řadě se podařilo přesvědčit americké zákonodárce o nutnosti silné federální vlády, která si však ponechala jen ty nejnужnější pravomoci, potřebné k výkonu státní suverenity, zajištění obranyschopnosti země k hájení mezinárodního postavení USA jako celku, a k volnému šíření hmotných i nehmotných statků v celé zemi. Všechny ostatní věci ponechala v pravomoci států a lidu.

Především však Američané tím, že zachovali rozsáhlou decentralizaci moci, ponechali volné ruce svobodnému rozhodování a tvořivé energii. Toto rozhodnutí bylo výrazem důvěry v soudnost a mravní vědomí svobodného občana, výrazem vědomí, že občan i stát jsou vůči sobě zodpovědní pouze ve věcech vymezených zákonem, výrazem přesvědčení, že občané dokáží spravovat mnohé své záležitosti lépe, než by to dokázal stát. Demokratická a prosperující Amerika je výsledkem úsilí celých generací svobodných občanů. Nemáme jiné cesty než vyvinout totéž úsilí, hledat chyby každý sám v sobě a trvat na své svobodě, aniž bychom omezovali svobodu druhých.

Vážení přátelé, před rokem zvítězil svobodomilovný duch našich národů nad násilím a totalitou. Věřím, že nyní zvítězí v každém z nás rozum, slušnost a tolerance, nad řevnivostí, sobectvím a nesnášenlivostí.

Po V.Havlovi přistupuje k mikrofonu prezident USA G.Bush.

(Bush, překlad) Dakujem pán prezident. Dakujem českí a slovenskí priatelia. Je to pre mňa obrovská česť, že som prvým úradujúcim americkým prezidentom, ktorý navštívil vašu krásnu a hrdú krajinu. A možem byť s vami v deň prvého výročia vašej úžasnej zamatovej revolúcie. Je to nesmierne dojemný pohľad. Stromy sú bez lístia a napriek tomu v Prahe vládne jar. Na lúkach nekvitnú kvety a v Prahe napriek tomu vládne jar. Na kalendári stojí 17. november a napriek tomu v Prahe vládne jar. Vo vašom vyhlásení nezávislosti stojí: Sily temnot poslúžili víťazstvu svetla. Svítá vytúženému veku ľudstva. A dnes sú slobodomyselní ľudia sveta svedkami, že tento vek ľudskosti konečne a v pravde svítoľ aj pre tento báječný ľud.

Pred 7. desaťročiami bolo medzi dvoma prezidentami uzatvorené doteraz nebývalé partnerstvo. Bol to filozof T.G.Masaryk a idealisticky veden Wilson. Bolo to však aj partnerstvo medzi Čechmi a Slovákmi, pre život v spoločnej federácii. Od doby ich spoločnej práce na vašom vyhlásení nezávislosti k dnešku, to bola však dlhá a zložitá cesta k tejto nádhernej oslave. Som hrdý na to, že týchto niekoľko posledných krokov možem kráčať spoločne s vami vo chvíli keď jedna časť cesty končí a ďalšia začína.

Naše krajiny spája história. Zdieľame však aj spoločnú víziu a zdieľame priateľstvo. Je to priateľstvo, ktoré Masaryk pred 70 rokmi popísal česko-americkým vojakom týmito slovami. Povedal: Nezabúdajte, že nás vždy spájali rovnaké ideály, rovnaké zásady. Nezabudnite na nás tak ako mi nikdy nezabudneme na vás a preto som dnes s vami. Pretože svet nikdy nezabudne na to čo sa tu stalo. Pretože na tomto námestí, tu sa písala história, história slobody, dní úzkosti i dní nádeje.

Mnohokrát ste tu prišli so sviečkami, by ste zahnali temnotu noci, aby ste sa prihlásili k výzve Komenského. Ist' cestou svetla. A tieto odhodlané plamienky sa stali symbolom vašej planúcej národnej hrdosti. Pred rokom svet videl ako ste sa postavili totalite. Boli sme svedkami ako zástupy mierumilovných ľudí deň za dňom rástli početne i vo svojom odhodlaní. Videli sme aj ako tých niekoľko sviečok sa rozrástlo v oslňujúci jas, videli sme ako sa toto námestie stalo majákom nádeje pre celý ľud a zrodzenia jeho novej slobody. Toto víťazstvo je dlžné mnoho dvom veľkým hrdinom - A.Dubčekovi, ktorý pred 22 rokmi viedol tento ľud vo chvíli keď po prvý raz poznal ako sladko chutí sloboda. Bolo to jeho odhodlanie a jeho cit, ktoré zosobňujú Československo.

A potom prezident Havel. Je to človek, ktorý sa vyznačuje múdrosťou a obrovskou morálnou odvahou. V rokoch temnot stál na jednej strane štát, na druhej potom Havel. Na jednej strane tyrania, na druhej tento muž vízie a pravdy. Havel patril k prvým a dnes sú takých milióny. Európa celistvá a slobodná stojí dnes na dosah. V strede jásavých výkrikov radosti sme svedkami zrodzenia nového sveta slobody, sveta zrodeneho z nádeje a kráčajúceho s dôverou v ústrety novému storočiu.

Je to nový svet zrodenný z revolúcie, ktorá spojila toto námestie s ďalšími miestami, s Gdaňskom, Budapešťou, s Berlínom, zrodenný z revolúcie, ktorá spojila národy, hnané odvahou a základnou túžbou človeka, túžbou po slobode. Po štyri desaťročia čakali oba naše národy na opačnej strane deliacej východ a západ. Dva národy zdieľajúce spoločného ducha a víziu a napriek tomu rozdelené konfliktom.

Dnes však USA a ČSFR stoja opat' pospolu, opatovne zjednotené vo svojej oddanosti ideálom demokracie. A v tejto chvíli keď končí obdobie rozdelenej Európy a na Východe sme svedkami vzostupu demokracie, je našou úlohou ísť ďalej. V Československu to znamená prejsť od revolúcie k renesancii. V

tomto svetadieli to znamená kráčať k novej Európe, v ktorej bude moct' vzkvetat' každá kultúra a slobodne dýchať každý národ. A na oboch stranách Atlantiku potom vykročiť k spoločenstvu slobody, založenom na spoločne zdieľaných zásadách a nádejách pre celý svet. Spoločenstvo inšpirované slovami vášho veľkého mysliteľa Komenského, ktorý napísal pred tromi storočiami. Majme na pamäti jediný cieľ - blaho celého človečenstva. Tisíc mil' odtiaľ na juh je toto nové spoločenstvo slobody vystavené strašnej skúške. Československo bolo jedno z prvých krajín, ktoré odsúdili bezprávie, ku ktorému došlo v Perzskom zálive. Patrílo k prvým, ktoré skúsilo dosah bezprávia spáchaného v mene teritoriálnych ambícií.

Nie je náhodou, že osamelá obeť appeasementu z doby pred pol' storočím ako jedna z prvých pochopila, že existuje právo, ale aj bezprávie. Že existuje dobro ale aj zlo a pochopila tiež, že existujú obeť ktoré stojí za to priniesť. Nemože byť pochybnosť o tom, čo spojuje oba naše národy. Ako aj mnoho ďalších v našom spoločnom ciele. Nemože byť pochybnosť, že náš boj je bojom spravodlivým a že dobrá voľa nakoniec zvíťazí, pretože temnota púštnej oblohy nesmie stáť v ceste svetlu.

Blahoprajem vašemu prezidentovi za to, že urobil prehlásenie, že silu S.Husseina musíme zastaviť. Pred niekoľkými hodinami som pred vašim parlamentom povedal, že si plne uvedomujeme ako je súčasné obdobie pre vás zložitá, ale že je to aj obdobie obrovského optimizmu. Vo chvíli kedy začínate politické a ekonomické reformy verte jedno. V tejto rozhodujúcej chvíli vás Amerika neopustí. Amerika bude stáť pri vás. Budeme kráčať cestou vytýčenou pred viac ako 70 rokmi našimi prezidentami. Po ceste jej cieľ Wilson popísal slovami: Priniesť mier a bezpečnosť všetkým národom a urobiť svet konečne slobodným.

Po dobu uplynulých 70 rokov sme v našej kongresovej knižnici s láskou uchovávali vaše vyhlásenie nezávislosti a ja dnes tu hovorím, nadišiel čas, aby sa Masarykové slová navrátili domov. Nech sa s návratom ľudskosti a slobody do Československa vráti aj tento vzácny dokument. Menom ľudu USA mám tu oznámiť ľudu Československa že rok 1989 bol rokom kedy sa do Československa navrátila sloboda. Rok 1990 bude navždy rokom, kedy sa do zlatej Prahy vráti vaše vyhlásenie nezávislosti.

Nech je pre budúce generácie pripomienkou zväzku, ktoré spájajú naše národy aj zásady (?) ktoré sú spoločné všetkému ľudstvu. V roku 1776 keby bolo na verejnosti po prvý krát prečítané naše vyhlásenie nezávislosti zaznel zvon, aby túto hrdú chvíľu dal na vedomie všetkým. Tento zvon, ktorému v Amerike hovoríme Zvon slobody, už po 200 rokov symbolizuje najhlbšiu oddanosť nášho národa veci slobody, oddanosti, ktorá je totožná s vašou. Do tohoto zvonu sú vyryté slová: Hlásaj slobodu po celej zemi. Chceme vám pomôcť vyhlásiť vašu novú slobodu po celej tejto krajine, hrdej a krásnej krajine. A preto dnes odovzdávame túto poslednú repliku Zvonu slobody.

V jednej našej vlasteneckej piesni sa spieva. Ty sladká krajina slobody, nech sloboda znie z každého horského úbočia. A tak kedykoľvek sa rozoznejú zvony na Václavskom námestí alebo v Bratislave, či kdekoľvek inde v tejto nádhernej krajine, spomeňte si na tento zvon a verte, že to všetky zvony zvoní na znamenie vašej drahocenej slobody v tejto chvíli, až na veky.

Som hrdý na to, že v tejto chvíli možem tento zvon nechať trikrát rozoznieť. Raz za vašu odvalu, raz za vašu slobodu a raz za vaše deti. (Potlesk a zvonenie zvonu) Boh žehnaj Československu, ďakujem.

Počuli sme kvetnatý prejav amerického prezidenta Busha na Václavskom námestí v Prahe. Atmosféra na Václavskom námestí je skutočne veľmi dobrá. Videli a počuli sme. Boli to pravdepodobne prejavy, ktoré z tohoto historického miesta dnes v tejto chvíli museli zaznieť. Boli to prejavy, ktoré boli rozdielne ale v jednom veľmi rovnaké a podobné. Boli to prejavy o tom, že sme pred rokom prekvapili svet, jednotou, túžbou po slobode. Postojom, ktorý zvrhol silu, ktorá si myslela, že je nepremožiteľná. Dnes však už nikto za nás nič nevybaví. Dnes už nemáme vedúcu úlohu, nemáme vedúcu silu. To či si nespravíme sami, to už nikto za nás neurobí. Obaja prezidenti sa teraz z tribúny vybrali smerom k Pražanom, aby sa s nimi osobne mohli porozprávať. Obyvatelia tejto republiky mali po prvý krát možnosť vidieť amerického prezidenta a počuť čo si o nás myslia. Boli sme skutočne jedineční, ale teraz musíme byť jedineční aj v iných veciach. Musíme jedinečne pracovať, musíme dokázať, že to vieme. Len tak nás svet bude brať. Pražania sa teraz zdravia s obidvomi prezidentami. Ešte musíme podotknúť, že či to bol prejav Havla alebo Busha boli skupinky ktoré nechceli dovoliť hovoriť. Ozval sa aj piskot. Napriek tomu si myslím, že to čo tu dnes zaznelo o slobode bolo na mieste. Všetko závisí len na nás, každý musíme stáť pevne na tom mieste, ktoré zastávame.

Teď se dpodíváme do Bratislavy. Nejprve bych se podíval na chvíli na Východní Slovensko. Právě odtud nám volají rozhořčení posluchači, že vlastně z celého televizního přenosu neměli vůbec nic, protože v Košicích a okolí vypnuli proud. Proud zapnuli v době, kdy presidenti Bush a Havel odcházeli z Václavského náměstí a to se posluchačům samozřejmě nemůže líbit. A tak by nás zajímalo, jak vlastně porucha ve Východočeských energetických závodech vznikla, kdo ji zavínil a proč k tomu všemu došlo. Ale teď do Bratislavy, kde jsou u mikrofonu připraveni Magda Pospíšilová a Ivan Košec:

PASTORÁLNÍ KONSTITUCE O CÍRKVI V DNEŠNÍM SVĚTĚ

Hluboké změny životních podmínek

Dnešní duchovní znepokojení člověka a proměna životních podmínek jsou spojeny s ještě rozsáhlejší přeměnou, která v intelektuální výchově klade stále větší důraz na vědy matematické a přírodní nebo na ty, které jednají o člověku, kdežto v oblasti jednání se zdůrazňuje technika, která z těchto věd vyplývá. Toto vědecké myšlení utváří kulturu a způsoby myšlení jinak, než tomu bylo dříve. Technika tak pokročila, že mění tvářnost země, a už se pokouší ovládnout i nadzemský prostor.

Lidský rozum rozšiřuje v jistém smyslu svou nadvládu i nad časem: do minulosti pomocí historického bádání a do budoucnosti předvídaním a plánováním. Pokrok v biologii, psychologii a ve vědách sociálních skýtá člověku netoliko možnost lepšího poznání sebe, nýbrž mu též pomáhá, aby použitím technických metod přímo ovlivňoval život společností. Lidské pokolení se také stále více zamýšlí nad tím, jak by předvíдалo a řídilo vlastní demografický růst.

Sám běh historie se tak urychlil, že jednotlivci jej sotva stačí sledovat. Lidská pospolitost začíná mít jeden úděl a nerozpadává se v jednotlivé historie. A tak lidské pokolení přechází od statického pojetí řádu věcí k pojetí spíše dynamickému a vývojovému. Z toho ovšem vzniká velká změť nových problémů, která se dožaduje nových rozborů a nových syntéz.

Společenské změny

Pokračování na str. 7

JINDŘICH Š. BAAR:

SKŘIVÁNEK

Ale Matouš v té chvíli skočil k ní a sevřel jí v náručí, až v ní kosti zapraskaly. »Milč, ty falešnice, ha nepřetváříj se,« smál se jí do očí, »dyť ty dobře víš, že sme hu vás na příslovědi.«

»Tak mě pusť a dyj přece pozor, hajť mi nepomačkáš rukávce,« rděla se Markýta před tím přívalem bouřlivých výjevů lásky šťastného milence.

»Zatracená paráda žencká,« zaklel si Matouš upřímně, »ta de hu vás nare šecker.« Pustil ze žhavého objetí opatrnou nevěstu, která hned skočila k zrcadlu, chvíli si upravovala »babku« na hlavě, čečrala vlásky nad čelem, vytahovala naškrobené rukávce, až už se Matouš nemohl na to děle dívat a spustil přísně:

»Nu tak huž poř, dyť si dost hezká, mně se líbš ha tim dědkom tám se líbit nemušš.«

Popadla tedy mísu, »božmi milostmi« vysoko ovrženou a tak bohatě pocukrovanou, jako by to byl kopenc sněhu, a hnala se do velké světnice. Matouš otevřel před ní dveře dokořán a vykřikl radostně:

»Huž si jí vedu!«

»Tu je nevěsta! Tu jí máme! Tak poj, dívče, poj!« vřely jí hlasy od stolu a Markýta cítila, jak zálibně na ní spočívají zraky všech. Zapálila se jako růže, a všem se zdálo, že v té chvíli celá světnice se rozjasnila a zavoněla. Jako živý květ lidský kráčela Markýta v pantofličkách přes celou světnici ode dveří ke stolu, hedvábný fěrtuch na ní šustil a hrál všemi barvami, červená šerka jako živý plamen šlehala se jí od plných boků k nohám, zlaté vyšívaní na šátku, zkríženém přes plná ňadra, blýskalo ohnivým leskem. Ani na okamžik nevypadla Markýta z role nastávající nevěsty. Šla pevným krokem, až podlaha pod ní vrzala, postavila mísu doprostřed stolu, dala křesťanské pozdravení, řekla: »Vítám vás k nám,« pak se otočila po starém Skřivánkovi, usmála se na něho tak pěkně, že mu srdce v těle zatrnulo a než se nadál, sehnula se k jeho ruce a vřele jí políbila.

»I ty jedna šmajchlíčko, ty jedna, ty —« koktal Skřivánek, na víc se však nezmohl, cítil, jak se mu zakalily oči a čerstva polykal slzy, jež se mu hrnuly nosem do úst...

II.

Celé Borovno žilo v ohromném napětí, kdy asi bude svatba. Zruší Skřivánkové smutek po nebožce matce, nebo nezruší? Toť jisto, že tam potřebují hospodyni jako soli, ale toť také jisto, že si Skřivánkové selka zaslouhuje, aby se smutek za ní do dne a do roka donosil, aby měla pokoj v hrobě a nechodila mladou strašit. Když už to nemohly vydržet, počkaly si selky Jalovcová a Darejsková na starou Zahořici a spustily hned rovnou:

»Japa, teta, esli pa nás přece pozvete na svarbu?«

»Toť víte, že pozvem, hale mušíte počkát, haž se na ni připravíme.«

»Dyť vy huž máte pro Markýtu dávno připravený vybytí v truhle, dyť my to víme.«

»Mám, japa bych nemla! Hale mušime přece lčko plátno nastříhat, košile šit, porušky přesypat, haby mlá šecker jak se patří, dyť znáte starýho Křivánka, jakyj je to metr, tak haby nás lidi nepomluvíli.«

»Počkáte, haž burou hu Skřivánku po smutku? Nebo purete na voradby hned v sprovodach?«

»I toto! Kam by to vedlo! Haž v masopustě mušit byt svarba.«

»Jen esli hu Křivánku tak dlouho počkají.«

»Mušit ha nebure jim to škodit, dyť drobet vyčpí, ha spoň si potom dovedou žencký vážit.«

»Tě teky pravda,« přisvědčily obě mladé selky a veřejně mínění utichlo. Matouš chodil teď k Zahořickým veřejně, čas utíkal jako voda, z jednoho do druhého honila tuhá práce sedláky, vodila je na pole, na louky, do lesa, na mlat, do stodoly a než se nadáli, uplynul rok jako skok a brzy po Novém roce vypravili se starý Skřivánek se Zahořikem i s mladými do města k panu notáři, aby jim sepsal svatební smlouvu.

Pan notář Ptáčník v Domažlicích přivítal je jako staré známé. Sám se narodil v Radonicích na selském gruntě, hlava už mu prokvétá šedinami a proto dokonale zná nejen všechny zákony a zákonky státní, ale také staletý selský řád, všechny mravy a obyčeje svých milých krajanů, k vůli nimž mu právě mnohý vlas zešedivěl. Posadil tudíž mladé na pěkné, měkce vycpané kunapátko ve své pracovně, staré sedláky však rozsadil do křesel postavených hezky daleko od sebe. Skřivánka po své pravici, Zahořika po své levé ruce a sám usedl k velikému psacímu stolu uprostřed.

Oči sedláka Skřivánka bloudily chvíli po stropě, pomalovaném krásnými růžemi, pak seskočily na zdi, prohlédly si veliké obrazy v nádherných rámech, knihovnu, ve které za sklem jako vojáci v řadě stály tučné svazky knih s pozlacenými hřbety, mohutnou, černou skříň, koš s květinami a vysokou palmou uprostřed, až se svezly konečně na podlahu, kde se prostíral ještě květovanější koberec, než byl strop nad ním.

»Mají to tu náramně v pěkném pořádku,« uznal za vhodné hlasitě pochválit všecko, co viděl, »na kráji v nebi to nemůže byt pěknijší.«

»Jen když se vám u nás líbí,« usmál se pan notář, který měl svou pracovnu opravdu zařízení s vybraným vkusem. Uvedl sem svoje klienty z kanceláře, neboť ihned pochopil, že běží o svatební smlouvu a při ní že se často mluví o věcech, jež nejsou ani pro uši jeho personálu, tím méně pro uši těch, kteří notářskou kancelář během dopoledne navštíví. To také věděl, půdne že to dobře potrvá, než tu smlouvu sepiše. Opsat a podepsat ji už mohou pak třeba na rynku, ale co jí bude předcházet, to se přisně vymyká zvědavé veřejnosti.

»Tak co pak vás ke mně vede?« začíná pan notář dřív, než se sedláci rozpovídají o zimě a mrazech, o sanici a sněhu, aby se dostal věci hned na kloub, neboť u něho čas jsou peníze.

»Toť vedí, dybysme nemušeli, že bysme sem nešli,« tajeně se první ozval Zahořik. »Tudle ty dva mladý lidi nedají nám pokoj ha furt nás nutí, habysme sem šli.«

»Tak tak, to je hezké, že si na mě vzpomněli,« kývá hlavou pan notář, vytahuje při tom čistý arch papíru, vybírá si hezky ostrou tužku a píše si něco.

»Jaké pak máte číslo, pane Skřivánku, nemohu si hned rychle vzpomenout,« pozdvihuje hlavu notář.

»Pátý, vodjakživa pátý.«

»A vy se, pane Zahořiku, křestním jménem jmenujete?«

»Martin, po kmotrovi Martin.«

Tužka se jen míhá po papíru, a oba sedláci pozorně se na ni dívají a souhlasně si myslí: »Štafra, ten se dovede s tím plavajzem vohánět! Dát mu do ruky sekyru, dyť von by zkrotl!«

»To je tedy váš syn, kterému odevzdáváte statek?«

»Jou! To je muj Matouš, hale to sem eště neřek, že mu předám dvůr, to mušit napřed mluvit tudle Zahořik.«

»Snad jste se již domluvili, než jste ke mně šli?« naskakuje notář husí kůže pouhým pomyšlením, že teprve

Pokrač. na str. 7

We Want Your Business!

Personal Checking Plans
Savings Plans including Money Market
Accounts and Certificates of Deposit Accounts
Retirement Plans
Personal Lending Services
Cash Station® Network—24 Hour Banking
Please call an Affiliated Personal Banker
for complete information

AFFILIATED BANK

WESTERN NATIONAL

5801 West Cermak Road
6001 West Ogden Avenue
Cicero, Illinois 60650
(708) 656-2000

BURLINGTON • CHICAGO • DU PAGE
FRANKLIN PARK • MORTON GROVE
NORTH SHORE NATIONAL • WESTERN NATIONAL

Member
FDIC

Český národní hřbitov v Chicagu

nabízí MIMOŘÁDNOU KOUPI PRO BUDOUCÍ
POTŘEBU lotů pro pohřby do země a míst v
MASARYKOVĚ MAUSOLEU a připojených
KŘÍDLECH BENEŠ a Štefánik pro pohřby nad
zemí a 20-procentní SLEVOU na běžné cenkové
ceny za hotové anebo na výhodné splátky.

Navštivte naši úřadovnu anebo zavolejte. Na
požádání rádi podáme další informace. Použijte
této jedinečné nabídky, platné do 14. ČERVENCE
1990. V případě budoucí potřeby budete rádi, že
jste napřed na to pamatovali.

Tel. (708) 738-8442 nebo (312) 539-8442
5255 No. Paulski Rd., Chicago, IL 60630

Poslouchajte náš pravidelný nedělní radiový
program od 9 do 10 ráno na WCEV 1450.

SKŘIVÁNEK

zde by měl ty dva pařízky přisekávat a rovnat, aby se spolu shodli.

»Toť se rozumí, že sme mlíi přípověď napřed. Na všom sme se dohodli ha šeko sme jak se patří před svědkama projednali,« kýval Zahořík.

»Tak to půjde hladce,« zamnul si ruce spokojeně pan notář a znovu se obrátil k papíru.

»Povězte mi nejprve, co dáte dceři věnem.«

»Co jí dám věnem?« opakoval si otázku Zahořík rozvázně a cítil, jak mu pot vystupuje na čele. Seděl právě zády proti kamnům, která příjemně hřála a až dosud si líboval, že se posadil na tak šikovné místo, kdežto Skřivánek sedí u okna a jistě tam naň potáhne. Teď však cítil, jak ho horko rozráží. Rozepial si tedy kožich, odkašlal a pomalu, jaksi nerad, se rozjížděl: »Nu, víme, slíbil jsem, že jí dám dvanáct tisíc, rovných dvanáct tisíc.«

»V korunách nebo ve zlatých?« optal se hned notář.

»V žádných korunách! V poctivých zlatkách? Já eště počítám po staru.«

»Dobře a co ještě?«

»Dyť je to dost! Taková rána peněz!«

»Ovšem, ovšem. Ale snad také nějakou výbavu?«

»To ovšem, to se samo sebou rozumí, že Markýtu nahou z domova nepustíme, hale to nestojí za řeč.«

»Snad abychom to přece napsali. — Na kolik posteli peřin bude mít?«

»Na pět,« zakroučila se hned nevěsta na kanapěčku a teď sama jmenovala truhly, halmary, dřevěné, plechové a hrnčené nádoby, takže jí sotva tužka postačila. Celá litanie toho byla, ale starého Skřivánka neunavila. Poslouchal jako osťfíz, napínal zrak i sluch, aby mu ani slůvko neušlo a když Markýta domluvila, oddychl si pan notář a řekl: »Tak, to bychom měli odbyto. A co pak vy, pane Skřivánku, žádáte za postoupení celého gruntu, jak stojí a leží, ve společný majetek těchto nastávajících manželů?«

»Počkají, pane notář, jen žádný spěchy. My máme íčko v zimě času dost. Dvůr se vorezdává jenom jednou v životě,« rozhodověl se opatrně Skřivánek. »Než se začnu zpovídat já, mušejí napřed ze všeho vyzpovídat druhou stranu,« a při tom zamšřil prstem na Zahořka a po svém zvyku přivřel víčka, jako by chtěl tou rukou střelit.

»Cák by mě eště zpovídal,« poposedl si v křesle hned Zahořík, »řek sem mu šeko, jak sme se na tom vo přípovědi domluvili.«

»Šeko si mu řek? Na nic si nezapomíl?« doráží Skřivánek.

»Neveděl bych — —«

»Ty máš nějakou dřavou paměť, že tě z ní vypádlá celá jalojce,« sekl jej hned Skřivánek a suše, ale hlaločně se zasmál, jako by přesypával ořechy v pytli.

»Jalojce. Jaká pa jalojce?« stavěl se Zahořík nevědomým.

»Ta strakatá, premírovaná.«

»Ta! A jej! Hde pa ta! Ta huž dávno není jalojci! Z tý je kráva ha jaká kráva! Má jalojčku eště lepší, než je sama.«

»Tak písou, pane notář, že dostaneme eště krávu s jalojčkou.«

»Nic nepíšou. Vo tutom nebula žádná řeč.«

»Ja pa nebula, dyž bula. Na to sou tu přece svědkové.«

»Pravda, svědkové sou tu, jak si tu jalojci pohanil, veřijně pohanil, ha jak si prohlásil, že takovou mrchu do svýho stáje nechceš,« rozkřikl se teď Zahořík a zlost ho zvedla z vycpaného, pružného křesla do výše.

»Hajť sem řek co sem řek, svědkové mušejí dokázat, že si řek: 'já vám tu jalojci dám',« vyskočil prudce Skřivánek.

»Mírněte se, pánové, jen pomalu,« roztáhl ruce pan notář. V jeho pracovně neodehrával se patrně takový výjev po prvé a proto zachovával bohorovný klid, měře jen zkušeným okem vzdálenost mezi oběma sedláky, jež se asi o celý krok zkrátila.

»To sem pravda řek ha tenkrát si měl brát. Blázen, hdo dává, ha hdo nebere, dva.«

»Dáš, cos slíbil.«

»Japa to můžu dát, dyž to nemám. Povídám přece česky, že se vod tich čas z jalojce stála kráva.«

»Nemíl's jí přípouštět.«

»Proč pak bych se vokrádal vo tele?«

»Teky pravda. Tak habys veděl, íčko je tvá kráva i s teletem náše,« procedil skrze zuby Skřivánek. Řekl to tvrdě a pevně, že pan notář ihned pochopil, co to znamená. Vyskočil proto i on dřív, než měl Zahořík čas odpovédět a mírným, nasládlým hlasem počal krotit psolhávě sedláky:

»Ale, ale, pánové, mírněte se. Jen všecko po dobrém. O všem na světě lze si pohovořit a dohodnout se. Snad bychom to mohli rozluštit takto: pan Zahořík si ponechá tele a vám, pane Skřivánku, dá krávu?« a utkvěl pohledem na Skřivánkovi. Ten však se zabořil do křesla a stavěl se náramně lhostejným; mávl nedbale rukou a prohlásil chladně jako Napoleon:

»Buď šeko, nebo nic.«

»Kráva je přece lepší, než jalovice,« mřní notář.

»Tomu vouí rozumějí — s vodpuštěním — jako koza petrželi,« usmál se povýšeně Skřivánek. »Há já nejsem

žádný žid, habý se se mnou handrkovalo. Jak sem řek: buď jalojci nebo krávu i s telátkem, nebo nic, ha my se hned tudle seberem s Matoušem ha purem vodkajd sme přišli.«

Sedlák Zahořík ani nemřkl, když ta vyhrůžka proletěla vzduchem. Dělal hluchého, ani se na Skřivánka nepodíval, jenom krátce, úsečně se zasmál a jakoby sám k sobě promluvil: »Toť jsem blázen, napřed dělá furianta, nechce hanl jalojci ha íčko by bral krávu i s jalojčkou.« Tal tím Skřivánka do živého, takže si hned počal zapínat kožich a ohlížel se po holi a beraniče. Na kanapěčku hlasitě si vzdychl Matouš a Markýta skočily do očí slzičky jako dvě perličky. Oba jsou však dobře vychované děti a vědí, že vůli rodičů nutno se podrobit. »Pravdu má táta,« rozjímá si ve své bolesti Matouš, »že chce tu krávu s telátkem, my máme pro ní zrovna místo na stání, vyplníme si je ha mařtal bude plná, jako by jí našlapal.« Jen si to pomyslil, odlepil se hned od své nevěsty a poposedl ke kraji. Ale také Zahoříkouc Markýta cítil se svým otcem, až dosud je doma a čest jejího otce je její ctí. »Jen hajť se táta brání, dyť já tím hladovým Křivánkom toho přinesu zadarmo dost, dřít se jim tám buru zadarmo ha eště se nestydí chtít náší straku s jalojčkou,« uvažuje a čerstvě utřela si slzičky, zakabonila se, upravila si zástěru na kolenou, pozdvihla se, jako by si seděla na šerce a když znovu dosedla, mezera mezi ní a Matoušem se opět znatelně rozšířila.

Pana notáře to celkem nerozčílovalo. Tento výjev neodehrával se po prvé před tváří bohyně spravedlnosti, jejíž sádrová soška bělala se nad černou registraturou a němě zdi této svatyně už slyšely mnohem ostřejší výměnu selských názorů.

»Pane Zahoříku, kde pak jste nechal svoji paní? Na smlouvě bude třeba i jejího podpisu,« načlnal notář z jiného soudku, položil tužku, sundal si zlatý skřipec, čistil ho velice pozorně a hleděl při tom oknem na veliké náměstí, celé zasněžené, které obkračovalo mohutné loubí plné krámů a výkladních skříní.

»E, dyť vona přide,« usmál se lahodně Zahořík, jako by se ještě před chvílí nebyl mračil jako rozkacený býk.

»Znaj přece žencký, ne? Nesla prodát roudičku másla ha pár vajček. Zašla s tím do krámu k Hálíkom cukrářom, setkala holt se tam s nějakou pantětou, řeč se jim strefuje ha tu žencký zapomenou na šeko.«

Jen to dořekl, pootevřely se dveře, do nich se vsunul napřed košík, za ním ruka v teplé rukavici, pak hlava zamotaná ve vlnáku, ozvalo se zbožně »pochválen Pán Ježíš« a selka Zahoříková se vtáhla pomalu celá do příjemně vytopené pracovny.

»My o vlku, a vlk tu,« polichotil jí hned pan notář, neboť vycítil, že mu v ní přichází vydatný spojenec. Která pak matka by nechtěla, aby se její dcera vdala a tak dobře se vdala, jako se může vdát Markýta na Skřivánkovíc grunt?

»Přicházíte jako na zavalanou,« usmívá se vlídně pan notář a už jí přišupuje křeslo těsně ke stolu.

»Vomeškála sem se drobet hu Hálíků. Přišla tám Dolíčkouc pantěta ha vypravovala, jak našli na Škarmanu zmřzlýho člověka, jak ho vorvezli na břítov do márnice ha jak tám vobživ. To mušelo byjt nějaký leknuť, dyž tlouk na vokno ha volál, habý mu vorevřili ha pustili ho na zdravý povětří, než ho přídou dochoťi řezat, že mu nic není, že je zdraví!« Ještě teď cítí Zahoříkouc teta, jak při pouhém pomyslení běží jí zima po zádech a také vděčným posluchačům naskakuje po těle husí kůže jako krupice. Pouze pan notář zachovává žádoucí klid, neboť tuto novinku už slyšel před týdnem a proto naň nepůsobila. Radoval se však, že mu pomohla zkrotit oba rozdurděné kohouty, přivésti je na jiné myšlenky, takže po této přestávce může se opět vrátiti k vlastním jednání. Nasadil si tudíž znovu lesklý skřipec, spustil se na své tvrdé, otáčecí křeslo, vzal do ruky tužku s papírem a ozval se takovým mírným, jasným hlasem, který všecky rázem uklidnil: »Nesmíme zapomínat na pravý účel vaší milé návštěvy a vrátiti se k vlastním předmětu našeho dnešního jednání.«

»Právě! Právě!« souhlasně hned přikývli Skřivánek i Zahořík.

»Ježto jste zde, paní Zahoříková, neseděla od počátku, dovolím si vám stručně opakovat, na čem jsme se až dosud dohodli.«

Zahoříkouc tetu jako by zrovna sametem pohlázel, tak jí těšila ohleduplná řeč pana notáře i to slovíčko »paní«, kterým už jí asi po třetí tituloval.

»Jen se nenamahyjte! Dyť já to šeko vím! Došli ste jistě haž k tý nechčasný jalojci ha íčko nemůžete s fleku,« přesně dohaduje se pravdy Zahoříce, nahlas však ani slůvkem neprozrazuje, co si myslí. Naopak, tváří se náramně vážně a pozorně poslouchá, co všecko musí dostat Markýta do výbavy a věnem, mají-li u Skřivánku přijmouti ji jako nastávající selku, tak napatě poslouchá, jako by to zde po prvé slyšela a teprve, když pan notář dočtl a zahleděl se na ní přes skřipec, pochválila ho upřímně: »Náramně pěkně to sestavili, hani náš kantor by to tak nedoved.«

»Jenže to není celý, něco tám eště schází,« skočil jí do řeči Skřivánek.

»Ne? Ha cák myslíš, že tám schází?« zase tak upřímně podivila se selka.

»Íčko se stavíš hloupou, jako bys nehumila pět spočítat, dyť ty dobře víš, co tám má byjt ha nenf.«

»Nevím, na mcu věru nevím,« lže selka, jako když tiskne.

Pokračování příští úterý

Tím se stává, že tradiční místní společenství, jako jsou patriarchální rodiny, rody, kmeny, vsi, rozmanité skupiny a společenské svazky, procházejí stále hlubšími proměnami.

Typ průmyslové společnosti se pozvolna šíří, přivádí některé národy k hospodářskému blahobytu a mění od věků ustálené životní podmínky a názory. Podobně se šíří záliba v městském způsobu života a jeho vyhledávání, a to jak vlivem růstu měst a jejich obyvatel, tak vlivem pronikání městského způsobu života na venkov.

Nové a vhodnější společenské sdělovací prostředky přispívají k co nejrychlejšímu a nejrozsáhlejšímu oznamování události a šíření způsobu myšlení a citění a tak vyvolávají četné spojitě reakce.

Nelze ani přehlížet, že lidé, kteří z různých příčin jsou donuceni se vystěhovat, mění způsob svého života. A tak vztahy jednoho člověka k druhému se neustále množí a zároveň sama "socialisace" vytváří nové vztahy, aniž však vždycky napomáhá k přiměřenému osobnímu zrání a k vztahům opravdu osobním (k personalizaci).

Tento vývoj je zřetelnější u národů, které se již těší výhodám hospodářského a technického pokroku, ale uvádí do pohybu i rozvojové národy, které touží dosáhnout pro své země dobrodini industrializace a urbanizace. Tyto národy, zvláště jsou-li vázány starými tradicemi, směřují také k zralejšímu a osobnějšímu užívání svobody.

MASOPUSTNÍ ZÁBAVA

Slovenská mše svatá každou neděli v 10 hodin ráno u svatého Jana Nepomuckého v Manhattaně. (1st Ave. a 66 St.) Krajanské bohoslužby každou neděli v 10.15 hod. ráno u Panny Marie Karmelské v Astorii v Dolním kostele. Příležitost ke sv. zpovědi od 9.00 do 9.30 v divadelním sále naproti kostelu, kde po bohoslužbách je společná snídaně a zkouška pěveckého sboru "Velehrad".

Většina lidí získává vlastní názor jako rýmu. Kapénkovou nákazou.

-Německý herec

Axel von Ambesser

Zajímavé články z Vídeňských Svobodných listů

VLAJKY. Emblém Evropských společenství (modrá vlajka s dvanácti zlatými hvězdami) je už dnes umístěna na všech hraničních přechodech dvanácti členských států na tabuli, která nese jméno toho kterého státu. Od konce roku 1992 bude západoevropská vlajka povinně vlát na všech vnějších hranicích Evropských společenství vedle národní vlajky. Emblém – ale to je prozatím jen návrh – bude moci být umístěn i na automobilech.

VYPOVĚZENÍ. Bude třeba zabránit tomu, aby se člověk vypovězený z jedné země do ní zase vrátil přes zemi jinou. Na toto téma už jednají ministři vnitra.

Z

ZVÍRATA. Od roku 1993 se po dvanácti členských zemích EHS budou moci volně pohybovat i zvířata. Budou ovšem muset vyhovovat jednotným zdravotnickým předpisům a budou muset mít očkovací průkaz. Za kontrolu zdravotního stavu zvířat budou odpovědné jednotlivé státy.

Ž

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ. V této oblasti byly už vymezeny přesné kompetence. Ministři dvanácti členských zemí mohou v jednotlivých případech rozhodnout poměrem většiny hlasů o opatřeních na ochranu zdraví občanů. To se ostatně stalo v případě emisí velkých průmyslových komplexů.

(Ze zahraničního tisku)

NEBEZPEČÍM JE LACINÉ BEZPEČÍ

Dr. Jiří Nehněvajsa, řádný profesor sociologie University of Pittsburgh říká:

O životních osudech

Narodil jsem se 9. srpna 1925 v Dyjákovicih. Studoval jsem nejprve na pátém reálném gymnáziu v Brně. Mým nejvýznamnějším třídním profesorem byl František Klein. Byl to vynikající učitel a na něho jsem nikdy nezapomněl, i když jsem později měl řadu výborných profesorů na univerzitách. Na Masarykově univerzitě jsem studoval sociologii u profesora Bláhy a současně pracoval v redakci Svobodných novin. V dubnu 1948 jsem se třemi kamarády s kabelkou v ruce přešel hranice. V té kabelce byly hlavně doklady: křestní list, maturitní vysvědčení a index. Tehdy jsme si ovšem mysleli, že se budeme vracet během dvou nebo tří roků a že Československo ze zahraničí osvobodíme. Přes Rakousko jsem se dostal do Švýcarska a tam dostudoval. Koncem roku 1950 jsem dostal americké vízum a do USA jsem přijel s manželkou Věrou přesně se 13 dolary v kapse. Pracoval jsem na řadě univerzit – na Columbiu v New Yorku, ve Washingtonu, na Harvardské i na koloradské univerzitě. V současné době působím na univerzitě v Pittsburghu. Zabývám se hlavně problematikou společenského a hospodářského vývoje nevyvinutých zemí a v Americe samotné problémy technologických katastrof. S Věrou máme tři syny a teď už devět vnoučat. Doufám, že už jich víc nebude.

O práci v novinách

Práci v novinách jsem miloval a chtěl jsem u ní zůstat, i když jsem si na fakultě chtěl dodělat doktorát sociologie. Působil jsem v brněnské redakci Svobodných novin. Tu vedl Jaroslav Rejzek, jehož cesta později vedla do Svobodného slova. To byl poctivý člověk a výborný žurnalista kritického zaměření. Začínal jsem jako deničkář, tam dal Rejzek i Peroutka v Praze nejprve každého. Potom jsem pracoval v hospodářské sekci a v roce 1947 mě ministerstvo školství, Svaz vysokoškolského studentstva, kde jsem byl také funkcionářem, a Svobodné noviny poslaly na skoro šest měsíců do Asie. Seznámil jsem se tam s ta-

kovými lidmi jako např. M. Gándhí a Pandit Néhrú. Napsal jsem o tom řadu věcí do Svobodných novin, většinou fejetony a menší reportáže. Po únoru mě hned první zasedání akčního výboru vyloučilo ze Svazu novinářů i z novin a byl jsem vyloučen také ze studia na všech univerzitách. S Peroutkou jsem se viděl hned po jeho emigraci v Londýně a pak občas v New Yorku. S českými kolegy jsem napřed ztratil dost kontaktů, protože jsem začal akademičtí po americku. Ale pak jsem se angažoval ve Společnosti pro vědy a umění v zahraničí, byl jsem místopředsedou (1980–1984) a v letech 1984–88 předsedou. V mém prvním předsednickém roce (1984) byli čestnými členy zvoleni mimo jiné Jaroslav Seifert a Václav Havel.

O volbách

Co se stane v komunálních volbách mohou těžko předpovídat. Jednak jsem teprve teď přijel a za druhé jsem v Americe neměl dost informací o tom, jak vlastně k té specifické struktuře volebních kandidátek došlo. Nemyslím si ale, že dojde k dramaticky jiným výsledkům než u voleb parlamentních. U těch jsem byl jako všichni překvapen, že některé strany dostaly jen tak málo hlasů, když část výzkumů ukazovala, že by měli dostat hlasů více – strana lidová, sociální demokraté nebo socialisté či zelení. O tom, že Občanské fórum vyhraje jsem nepochyboval ani na okamžik. To se dalo nejen očekávat, ale za daných okolností to byl rozumný výsledek už proto, že to byli lidé kolem slavné sametové revoluce a bylo by bývalo velkým překvapením, kdyby najednou nebyli zvoleni. Výsledky na Slovensku mě ale překvapily. Počítal jsem s tím, že KDU dostane více hlasů než VPN a rozhodně jsem si myslel, že strana, kterou vede můj newyorský přítel a skvělý člověk Martin Kvetko – Demokratická strana – dostane mnohem více. Byla to přece Lettrichova strana, daleko nejsilnější politická strana před rokem 1948. To, že více nacionalisticky laděná strana získala podstatné hlasy, mě moc nepřekvapilo, ani to, že moravské hnutí HSD – SMS získalo podstatné hlasy zejména na jižní Moravě. Tento stav se, myslím, v komunálních volbách příliš podstatně nezmění. Volby 1992, to bude něco jiného. Ty vidím jako kritické. U nich bude velice záležet na relativních úspěších vládní politiky, na tom, zda lidé získají nebo ztratí důvěru k OF nebo k těm, kteří jsou dnes významnými státníky. Předpovídám, že půjde v komunálních volbách volit jen asi polovina lidí, nevěřím. Češi a Slováci jsou tak politicky naladěni, že si to nedovedu představit... Doufám jen, že až toto povídání po volbách vyjde, že se nebudu muset kousat do jazyka.

O neúspěchu ve volbách

V Československu jsem byl před parlamentními volbami i v průběhu voleb. Nebudu jmenovat osobnosti, ale když jsem viděl a hlavně slyšel některé mluvčí za tu nebo onu stranu, tak mně bylo jasné, že velkou šanci mít nebudou, aspoň pokud lidé jsou přibližně stejného založení jako já. Já jsem centrista, jsem uprostřed politického spektra i u nás v Americe a myslím, že podobných lidí je hodně. Bylo také příliš mnoho stran, což je ovšem právo každého, ale když dojde k tolika stranám, tak roztržití hlasů vždy vede k vyloučení mnoha menších skupin, které se programově a ideologicky specializují jen na malou část národa. Pak nemohou získat hlasy, pokud se jako OF nesnaží vytvořit koalici všech možných směrů. Naše strany Demokratická a Republikánská jsou vlastně široké koalice a v tomto směru se OF více podobá americké politické straně než stranám jiným. V tom z amerického pohledu vidím výhodu: snažit se získat lidi ze všech možných politických směrů, i v tom, že OF nemá přesnou, jednotnou ideologii a okamžitou odpověď na každou otázku. Tradiční strany také doplatily na to, že se nesnažily konfrontovat poctivě

svou minulost, v níž ať už z nutnosti nebo jinak spolupracovaly s komunisty. Neslyšel jsem, že by někdo – třeba národní socialisté – řekl: máme hrdou minulost, ale stalo se tohle a tohle, byli jsem součástí toho systému, mohli jsem se stáhnout, ale ti, co stranu vedli toho nebyli schopni nebo nechtěli... Nikdo nevysvětlil, že se jedná již o novou garnituru politiků.

O monopolu moci

Občanské fórum má monopol moci v tom smyslu, že má téměř většinu hlasů a může určité věci prosadit. To je něco podobného jako ve Spojených státech. Demokraté mají většinu, prezident je republikán a nikdo o tom jako o mocenském monopolu nemluví, protože oni té moci nezneužívají. O všem se musí vyjednávat, všechno se vyřeší kompromisem. Zneužitím moci mám na mysli to, když většina – nemluvme o menšině – zaváže všechny ostatní jenom na svou politiku. Nemyslím si, že k tomu dojde, ale pokud by se to stalo, tak by opozice byla v příštích volbách mnohem silnější než teď. Kromě toho OF není žádná jednotná politická strana, jsou tam lidé od levice po pravici. To je element, který považuji za kladný. A že by komunisté získali monopol moci a používali takového monopolu považuji za vyloučené.

O Slovensku

Nevím, jak bych se na to díval, kdybych tam žil, kdybych byl Slovákem. Extrémní jazykový zákon by byl pravděpodobně omylem už proto, že maďarská menšina je podstatná, a že si stěžuje ať už oprávněně nebo neoprávněně na mnoho věcí. Co se určitého separatismu týče, tak zaprvé myslím, že jde o menšinu Slováků, a za druhé, že je to určitá reakce na potlačení všech možností se vyjadřovat. Slováci stále hledají a snad už i našli svou identitu, a tak určitý nacionalismus není překvapující. V českých zemích je nutno tomu rozumět a být tolerantní. A pokud by se Slováci rozhodli, že chtějí samostatnost, tak si myslím, že není na Češích, aby jim říkali, zda mají nebo nemají. Osobně doufám, že k ničemu takovému nedojde. U nás v zahraničí odstředivé tendence Slováků hodnotí mnoho lidí podobně jako já. Ale samozřejmě máme také skupiny českých extremistů, kteří nevidí na Slovácích nic dobrého, aspoň na těch, kteří se vyjadřují jinak než pro vyloženou vzájemnost. I název Česká a Slovenská Federativní Republika nebyl řadou lidí přijat příznivě, ale myslím, že to byl za daných okolností dobrý kompromis.

O pragocentrismu

Pozoroval jsem, že pragocentrismus je stále nesmírně silný a také jsem si na to svým kolegům v Praze stěžoval. To je jedna z věcí, kterou je nutno změnit. Pragocentrismus není ale spojen pouze s přecházejícím režimem, byl zde do jisté míry už dříve a snad i před válkou. Praha je světově velkoměsto, takže je to do jisté míry pochopitelné, ale Morava byla zanedbávána více než bylo potřeba.

O Moravě

Vyrůstal jsem v zemském zřízení a k němu čistě sentimentálně inklinuji. Nebyl bych rád, kdyby se Morava snažila dostat do stejné situace jako Slovensko, že by byla nějaká Moravská republika. To považuji za příliš radikální řešení. Existující stav by také nebyl špatný, pokud by ovšem bylo docela jasné, že dojde k lepšímu dělení prostředků mezi Čechami, Moravou a Slezskem.

O byrokracií

Ve Spojených státech je v exilu i mezi starými krajany zájem o Československo veliký. Objevuje se ale stále více kritiky byrokracie i problémů, které lidé mají, když do Československa přijedou. Byrokracie ovšem není československý vynález, ale zde má trochu přeh-

O byrokracii ...

nanější, zakořenější podobu. Je to systém, kdy lidé, kteří mají obyvateľstvu sloužit, se považují za jeho pány. Byrokrat hledá metody, jak pro někoho něco neudělat, protože ho to stojí práci, obává se o svoji kariéru v případě, kdyby udělal chybu – něco kladného. Jako služebník lidu by se měl na problémy dívat elasticky: zůstat zcela v pravidlech zákonů, ale hledat cestu, jak lidské problémy řešit. V byrokratických systémech je také člověk poslán z jedné kanceláře do druhé a k rozhodnutí nedojde nikde. Člověk je jako v jednom kole a má pocit, že o něj nikdo nestojí, že ten aparát za nic nestojí a budí to určitou nedůvěru ve veřejné služby, ve vládu i mezi občany. To je kritický element a je nutné, aby se tato důvěra vyvinula – mezi občany, ve veřejné služby i ve vládu, pokud je zasloužená. Přerod starých zakořeněných struktur nebude jednoduchý a je pomalý v každém případě. Nejedná se totiž ani tak o změny pravidel jako o změny hodnocení toho, co administrativní úředník považuje za svoji správnou funkci. V době dramatické změny jako proběhla v Československu je to ovšem citlivější problém už proto, že změna vyžaduje iniciativu a schopnost rozhodování. A když se to potom všechno zpomaluje byrokratickými prostředky, tak to vede k velké frustraci. Ta je sice spojena s každou změnou, ale nemusela by být tak velká, jako když člověk nachází zábrany místo iniciativ. Je to přechodná situace a je nutno mít velkou trpělivost i se sněmovnou a s poslanci, ne nekonečnou trpělivost, ale podstatnou, protože před nimi stojí úkoly, které nelze nikomu zvidět.

O nebezpečí pro demokracii

V každé situaci velké společenské změny dochází k podstatnému zvýšení nejistoty. Žádný z nás nemá velkou nejistotu v oblíbenosti, a tak každý hledá něco jako deku bezpečnosti, předpověditelnosti, protože dáváme přednost jistotě před nejistotou. Za těchto okolností dochází všude k tomu, že se vynoří řada demagogů, kteří se pokoušejí dávat laciné a většinou falešné odpovědi na existenční dilemata. Veliké nebezpečí vidím v tom, kdyby lidé reagovali na situaci útekem k takovým laciným odpovědím, kdyby se dali přesvědčit demagogy, kdyby se chopili laciné jistoty jako záchranného pásu.

O možnostech vývoje

Nespokojenost ve společnosti existuje a podle toho, co jsem viděl, se také projevuje. Otázkou je, zda zákonodárství a celá administrativa bude fungovat tak, aby se vyznačovala jistou flexibilitou. Pokud si někdo bude myslet, že ten či onen zákon teď vyřeší některý daný problém plně a že je poslední od-

povědí, tak se skutečně mylí. To, co dnes se zdá být nejlepší metodou, jí nemusí být za půl roku, za rok. Je třeba mít schopnost si to přiznat a nevázat se na dřívější chybné rozhodnutí. Jde totiž o to, aby se rozhodování nestalo novou klecí, novým vězením, kde se člověk snaží ospravedlnit, proč se rozhodl, jak se rozhodl, místo aby hledal lepší cestu. Pokud vývoj půjde tímto směrem, tak to bude viditelné i s tou hospodářskou krizí, která je dočasně nezbytná a nelze si ji ani představit jinak. Československo je na tom mnohem lépe než Polsko, Rumunsko, Maďarsko nebo SSSR. Toto poznání je ovšem relativní a pro člověka pracujícího zde mnoho neznamena, že se někomu v Rumunsku vede hůř. Je ale třeba mít na tyto věci kosmičtější pohled a je důležité se snažit lidi burcovat k určitému optimismu. Aby si totiž řekli, že se to sice zhoršuje, ale je to v našich rukou, stojí to za to něco dělat. Češi a Slováci mají ohromné schopnosti v každém směru a já si nedovedu představit, že by se tyto talenty neprojevily a nevedly k ničemu. A také pomohou nové možnosti zahraničních, i když omezených investic.

O prioritách

Je tu několik věcí, ale všechny se nedají současně a stejně dobře dělat. Ohromné důležité je, aby byly co nejdříve kvalitní učebnice pro všechny stupně škol a aby byli kvalitní učitelé. To je velmi důležitá investice. Je nutné mobilizovat skutečnou pracovitost lidí, dát příležitost jednotlivcům i rodinám k nejlepšímu využití jejich talentů, ať už v zájmu rodiny – a z toho má prospěch i společnost – nebo přímo ve službě společnosti. Z motivace k práci a z úspěchu v práci vychází pocit sebedůvěry, a to jsou ohromné konstruktivní city. Důležité je, aby při hospodářském přechodu nedošlo k osobním tragediím, které mohou být důsledkem ztráty zaměstnání, aby břemeno těžkých změn nenesly jednotlivé rodiny a jednotlivci.

Problém nezaměstnanosti nebude plně řešitelný, ale je nutné najít systém zabezpečení a systém jak překvalifikovat lidi z podniků, které nemají nebo nezískají hospodářské právo na existenci. Je také naprosto nezbytné, aby se Československo zabývalo problémy životního prostředí, ale tento úkol je již nutné řešit středoevropsky a vlastně celoevropsky.

**"ZMĚNA PODNEBÍ NEMĚNÍ
MRAVY. NEOPUSTÍ-LI
NEDOKONALÝ ČLOVĚK SÁM
SEBE, STANE SE SOTVA
LEPŠÍM NA JINÉM MÍSTĚ."**

Ještě jsem neviděl nikoho, kdo by se byl z poutí vrátil lepší. Chodit po poutích hoví sice velmi zvědavosti, ale přináší s sebou málo užitku. Kdo jedná špatně, nespasí se útekem před svou špatností. Právě tam, kde se bude cítit bezpečným, nalezne v sobě obávaného nepřítele. Tělesné neduhy vyléčí změna podnebí jen zřídka, duševní neduhy nikdy. Zlo, které je v tobě, musíš vyhostit nebo před ním prchnout. Mravní nemoc, která tě trápí, je zaviněna tebou a ne místem. Zlo je tedy třeba léčit změnou vlastního já a ne změnou místa.

K tomuto cíli musíš jít však cestou, po které za tebou nemůže jít ani ďábel, ani tvá vášeň: je to cesta od nepravosti k ctnosti. To je jediný lék proti tvému neuhu. Jinde budeš marně hledat!

Jiskry Svatého Ignáce.

Mám největší sbírku titulních stránek novin v Evropě. Kolekce pochází z 250 současných i zaniklých států a je tištěna v 180 jazycích. Za noviny ze státu, ve kterém bydlíte zašlu poštovní známky, nebo barevné pohledy z Československa i Evropy.

Miroslav Brohel
Franka 1637
25601 Benešov, Československo

Otázky na daná

témata kladl
Pet: Vlácil

Brno 20. 11. 1990

ŠTASTNÝ NOVÝ ROK

Dovolujeme si touto cestou co nejsrdečněji poděkovat za přízeň a důvěru projevovanou během roku 1990 firmě F. Pancner, Inc. Věříme, že nám i nadále zachováte svou přízeň a přejeme Vám a Vašim drahým hodně zdraví, úspěchu a spokojenosti v novém roce 1991.

Máme velký výběr importovaného zboží z Československa a jiných evropských zemí

křišťálové sklo, keramika, granátové šperky, panenky, kuchyňské potřeby, koření, byliny, cukrovinky, šátky na hlavu, pentle na kroje, kapesníky, české knihy, rekordy a kazety.

Trnka - Czech-English-English-Czech dictionary = \$7.95. Say it in Czech (English-Czech Phrase book) = \$3.50. Czech language program (Audiocassette with Lesson manual) = \$9.98.

Sušené hřibky imp. z Evropy, světlé, drobné, krájené: 1 lb \$26.50, 1/2 lb \$14.00, 1/4 lb \$7.50.

Velký výběr blahopřání v řeči české, slovenské, anglické, polské, německé a italské. Zboží je možno koupit na kredit karty VISA a MASTER CARD.

Přijďte, rádi Vás obsloužíme!
F. PANCNER, INC.
6514 W. Cermak Road, Berwyn, IL.
Tel.: (708) 484-3459
Zástupce Tuzexu

Obchodní hodiny: Denně od 9.30 ráno do 6.00 večer, v sobotu od 9.00 ráno do 6.00 večer, v neděli zavřeno.

Navštivte svobodné

ČESKOSLOVENSKO 1991

Nyní bez víza a povinné výměny.

Každý měsíc máme 3 skupinové odlety do Prahy a Bratislavy za nejnižší ceny na rezervovaná data. Zavolejte o podrobnosti!
Levné ceny do dalších evropských měst.

FRANKFURT \$ 515.- MNICHOV \$ 587.-
ZURICH \$ 629.- PARIŽ \$ 630.-

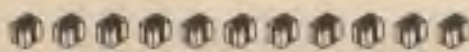
VÍDEN special \$ 515.- non-stop.

VARŠAVA special \$ 699.00, děti do 17 let jen 499.00

Pronajmutí aut v Evropě za velmi výhodné ceny.
Návštěvy z Československa vyřizujeme rychle a spolehlivě na jakoukoliv dobu pobytu.

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Cermak Road, Berwyn, IL. 60402
TEL. (708) 348-1333

JEDINA ČESKA BANKA
The Berwyn National Bank
7112 West Cermak Road
Berwyn, Illinois
(708) 788-4700

Člen FDIC
OSLAVUJE 52 ROKU

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel.: 484-4800

Apt. for Rent

CICERO

1 1/2 rooms \$285,-

2 1/2 rooms \$295,-

4 rooms \$400,-

Plus security deposit, heat included,
stove and refrigerator. No pets.
Austin Arms apartment c/o Central
Federal savings.

708/656-5000 ext.235 Bob

Přijme se:

Loyola University

roznášecí jídla na plný - na částečný čas,
pomoc do kuchyně, obsluha v jídelně, obsluha
s jídlem, mytí nádobí. Musí se dorozumět
anglicky. Hlaste se osobně nebo volejte po 1.
lednu 1991.

Roh 6525 N.Sheridan Rd. a Loyola Ave., (2.
posch. Mertz Hall) Chicago.
Tel.: 312 - 508 - 3341

Potřebuji do české restaurace, area
Bensenville, cook a waitres, full or
part time. Volejte:
708-766-5454

Přijme se osoba na lehkou práci
nemusi mít zkušenosti, zaučíme.
dobrý plat. Různé hodiny.
976 - 7355

Byt k pronajmutí

Berwyn, 18 Harlem. 3 1/2 místností, od 1. února,
lednička, kamna, s topením a chlazením.
Místnost na prani a rezervované parkování.
\$400,-. Volejte:
562 - 2307

Cicero: Vic. 21st & Central, 2nd fl., 2 bdrms
\$430.00/mo. Plus Sec deposit. Immediate oc-
cupancy, incl.kitchen appliances and heat. 2
bl. to Cermak Bus & Douglas El. 1 bl. to Jewel.
No pets. Phone 9 - 4. for appl. M-F.
(708) 656 - 3250

Hledá podnájem

46-letý Čech hledá podnájem nebo
bydlení jako společník starších lidí.
Pomůže s prací kolem domu.
Volejte: 484-1255

Video

Nafilmuji videokamerou VHS veškeré
reportáže v Československu, vašich rodinných
příslušníků, nebo přátel.
Jiří Safránek - Praha
Volejte J.Kučera Jr., tel.: (708) 749-1891

Poslouchejte
Československou
půlhodinku
na radiové stanici
WCEV 1450 AM

každou
středu a
čtvrtek
v 8.05 večer
řídí Jerry Jirák

Auto for sale

Is it true...Jeeps for \$44,- through the
U.S. Gov t? Call for facts!
504-649-5745 ext. S-10654

Prodám

1984 Mercedes Benz, model 300 SD. Stříbrná
barva, vevnitř modrá kůže. Ve výborném stavu,
cena \$14,500. Volejte:
(708) 484 5364

Kde možno koupit HLASATEL:

- Austin a Čermák Rd.
Cicero — stánek
- Miloš Pancner
6038 W. Čermák Rd., Cicero
- Prague Sausage
6312 W. Čermák Rd., Berwyn
Pouze nedělní
- Redakce Hlasatele
6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- Fred Pancner
6514 W. Čermák Rd., Berwyn
- Hon Oak Park & Čermak Rd.
Berwyn — stánek
- 26th & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & East Ave.
Berwyn — stánek
- V New Yorku: Candy Store
1437 - 1st Ave., New York, NY

• Americké velvyslanectví
v Praze

Dobry večer vážení posluchači, zde z náměstí SNP. V 17 hodin by zde měl začít meeting, jehož obsah ale i celý jeho průběh by se měl nést v duchu tří myšlenek - lidskost, slušnost, snášenlivost. Přípravný výbor pozval všechny kteří si váží svobody, pozval mlčící většinu, které je vzácná mladá demokracie, pozval ty, kteří cítí její křehkost. V této chvíli je náměstí SNP zaplněno jen menším počtem lidí. Odhadujeme, že je zde necelých 100 lidí. Žel více přívrženců národně orientovaných stran, než organizátorů tohoto setkání. Jsou jimi VPN, Křesťansko-demokratické hnutí, Demokratická strana, Strana zelených, Helsinská občanská iniciativa, Studentská iniciativa na ochranu demokracie, Charta 77, KAN, Občanská platforma a další společenské organizace a hnutí. Jak jsem už řekla doposud je tady více přívrženců té druhé strany. Ale dva účastníky tohoto setkání má už připraveny Ivan Košec. Jsou to Slavomír Šarický a Dana Ondášová.

První otázka:

Do jaké míry se splnily vaše tužby a naděje vkládané do loňského 17. listopadu?

Slavomír: Moje touhy se nespĺnily, očekával jsem více, myslel jsem že se budou řešit konkrétnější problémy naší ekonomiky, a vůbec ekonomické situace a nevím, nespĺnilo se mi to vůbec.

Dana: Je to vlastně rok a též bych řekla že jsem si to představovala jinak. Jak?

Já jsem studentka a dá se říct, že se mám hůř než před rokem.

Vím, že máte krátce před svatbou, doufám, že mi to vaši rodiče prominou, řekl-li jsem to dopředu ale ještě jednu otázku, jaké změny by jste si do budoucnosti přáli?

Za prvé, aby se naše situace jako nejprve doma v Československu ujasnila, aby jsme se ekonomicky lépe postavili jak v Evropě, tak ve světě, to už jako na tu vnější stránku věci, ale hlavně aby u nás doma se začalo konečně něco dít. Tento rok končím školu a před rokem jsem vůbec nepomyslela na to, že když skončím školu tak je možné, že bych byla nezaměstnaná. Bojím se toho a když už to mohu říct tak slovo bát se, se vůbec nespojuje s demokracií.

Mám otázku pro kolegu Jána Jánošiho, který celý tento týden sledoval hladovkáře, kteří 20-30 metrů od nás pokračují ve své hladovce:

Ano je to tak, odpoledne jsem se s nimi setkal a ptal jsem se jich i na tento meeting. Jak se naň připravují. Řekli mi, že o něm ví jen tolik, že by měl být o 17. hodině. Hladovku budou držet až do té doby, dokud nebudou splněny jejich požadavky, které jsme nakonec četli i v tisku. Ptal jsem se mluvčí Marty Podhradské jak by hodnotila uplynulý rok? Řekla, že celkem dost pozitivně, splnila se jí některá přání a závěr roku přinesl podle ní trochu komplikace. O výsledku těchto komplikací víme, je tím hladovka. Ptal jsem se i na řešení ekonomických a sociálních otázek, načež mi odpověděla, že ano, i ty jsou prvořadé, ale třeba řešit i jiné otázky, na příklad už uvedený jazykový zákon. Podaří-li se to vše, lidé budou pracovat radostněji a jistěji a za rok podle mluvčí hladovějících, bychom měli být o něco spokojenější.

Vážení posluchači v této chvíli vám ještě nemůžeme s jistotou říct, zda se vůbec meeting na oslavu 17. listopadu na náměstí SNP bude konat.

Vrátím se ještě k informaci, že v Košicích a okolí vypnuli proud v době přímého přenosu z Václavského náměstí. Ptal jsem se na adresu Východoslovenských energetických závodů jak se to vlastně mohlo stát.

Překládám do angličtiny legální
doklady školní a osobní
notářsky ověřené.

O. KOVAR

Pište na adresu:
P. O. Box 313
Riverside, IL 60546
nebo volejte:
(708) 442-7115

(708) 484-1118

marina's

BEAUTY SALON

Home of the finest permanent waving

Visit Marina's new
salon - formerly at
26th St. & Hamlin,
now at
6234 W. Cermak Rd., Berwyn, IL

INVESTOŘI, hlaste se!

Pro české vedení HI-TECH firmy se hledají investoři k zavedení výroby optických komputeroých disků s vyhlídkou na multimilionovou spotřebu na zdejším i zahraničním trhu. Pospěšte, zájemci, a volejte o nezávaznou informaci na tento bezkonkurenční výrobek.

Volejte: (708)484-1118, kdykoliv

- rfe -

Dovolte, abych citoval z života a díla pána, který sedí po mé pravici, pana presidenta Havla. Chtěl bych využít citáty z jeho díla. Před několika léty Havel psal o západní..... aby se setkali s takzvanými disidenty a ptali se jak by oni mohli pomoc vaší věci. Havel se divil, proč hosté ze Západu nechápou, že vaše věc je také jejich věcí. Havel psal a nyní cituji: Když jsou mé temné vyhlídky nebo moje naděje současně jeho temnými vyhlídkami a jeho nadějemi, což není ničení lidí..... ničením všech lidí. Což není lhostejnost k tomu co se děje v Československu přípravou na stejné neštěstí někde jinde? Disident, nyní prezident Havel mluvil o společném osudu. Mluvil na základě jistoty, že osud všech lidí na světě je vzájemně propojen. Češi a Slováci chápou tuto vizi a tuto výzvu. Po půl století byl váš... přerušován nikoli jedním ale jednou ale dvěma z nekrutějších tyranii, které dějiny kdy poznaly. Vy víte, co to znamená žít pod režimem, který nemá žádnou představu o svobodě. Jako dědici Jana Husa, jehož socha stojí jen několik set metrů od této budovy, jako potomci Komenského, Moravana, jehož jméno nese velká universita v Bratislavě, vždy jste hleděli k ustáleným obzorům, abyste se řídili univerzálními principy. Jako malé národy, jejich samotná existence vyžaduje trvalou bdělost, jste vždy chápaly, že vaše budoucnost závisí nejen na vašich odvážných činech zde, ale na širších principech, které ovládají veliký svět ve kterém nyní žijete.

Musíme si uvědomit, že žádný lid ani kontinent nemohou být osamoceny nemohou být bezpečny samy o sobě naše osudy jsou vzájemně spojeny. To je důvod, proč oslava svobody v Evropě s sebou přináší novou zodpovědnost. Nyní, když demokracie prokázala svou sílu má Evropa jak možnost tak stojí před výzvou, aby se s námi spojila při vedení lidstva. Aby vzniklo nové společenství svobody. Toto společenství spočívá na společných zásadách, na čtyř úhelných kamenech... naši soustavu hodnot.

Neotřesitelnou víru v lidskou důstojnost a práva, přesvědčení, že spravedlivá vláda svou moc odvozuje od lidu, víru že muži a ženy na celém světě musí mít svobodu, aby mohli užívat plody své práce a že chování národů musí být podřízeno právu. USA vítají nové demokracie střední a východní Evropy do společenství svobody. Do morálního souručenství spojeného svobodnými ideály. Chceme podpořit SSSR aby pokračoval se svými reformami jakkoli se tato cesta zdá být obtížná. SSSR uvidí, že naše společenství je připraveno, aby jej přivítalo tak, jak oni sami se přihlásí do tohoto společenství svobody.

Každý nový národ, který se přiznává k těmto společným hodnotám, která se stane členem společenství svobody, nás přivede o krok dál k novému světovému řádu. Ke světu, ve kterém už není násilí, ustupuje společnému přání, aby vládlo právo. Tento nový svět by nebyl úplný, kdybychom si neuvědomili, že musí sahat dále než jsou meze Evropy. Nyní když je jednota na dosah ruky v Evropě, nesmíme se zastavit na okraji tohoto kontinentu. Zásady, kterými se řídí, naše dva národy, zásady, které působily v našich dvou revolucích, nejsou pouze české či slovenské, nebo americké, tyto principy jsou univerzální, jsou založeny na lásce ke svobodě a lidským právům. Nyní po čtyřech desetiletích sporů a studené války vstupujeme do období velikého rozvoje a přesto naše svoboda, svoboda lidí na celém světě zůstává ohrožena režimem kterým lidská práva a vláda práva nic neznamenají. To je důvod pro který má kritický význam naše reakce na výzvu v Perském zálivu. Současná krize je varováním pro Ameriku i pro Evropu, že se nemůžeme obrátit dovnitř našich zemí, že se nemůžeme izolovat od celosvětového dění. Brutální agrese Iráku proti Kuwaitu nám hrubě připomíná, že nikdo z nás nemůže být bezpečný, pokud nebude každá agrese zastavena.

Mám pocit, že nikdo nerozumí lépe oč v Perském zálivu jde nežli Češi a Slováci. Vy víte z vlastní trpké zkušenosti, že svět nemůže zavřít oči před agresí. Víte jak malá je naděje, že by bylo možné agresora uklidnit, víte jaké to má praktické důsledky, když národy tváří v tvář agresí si řeknou, že to není jejich starost, že jde jenom o konflikt někde daleko mezi lidmi, o kterých nic nevíme. I my Američané jsme se poučili, víme, jaké to má důsledky pro nás i pro celou Evropu, žít izolovaně tak, jak my jsme žili po první světové válce. Víme, že Amerika musí odolat pokušení považovat svou práci za dokončenou. Musíme i nadále sloužit věci svobody na celém světě.

SSSR stále více prokazuje svoji snahu stát se konstruktivní silou v zájmu mezinárodní stability. Spojené národy stále více působí tak, jak si to přáli její zakladatelé oproštěny od ideologické konfrontace, která znemožňovala kolektivní činnost.

Z této prvé krize období po studené válce vyplývá historická příležitost a důležitost, abychom využili velikou a rostoucí sílu společenství svobody a vytvořili pro všechny národy nový světový řád mnohem stabilnější a bezpečnější než jakýkoli řád, který jsme poznali doposud.

Dnes jsem velice hrdý, že mohu společně s československým lidem oslavit první výročí dosažení svobody. Obdivuji vás a blahopřeji vám k vaší odvaze a k vašim ideálům, ke všemu co jste vytrpěli a čeho určitě dosáhnete. Vyzývám vás nyní, kdy zaujímáte místo ve středu Evropy, které vám právem náleží, abyste hleděli mimo meze tohoto kontinentu, abyste se spojili se svými sousedy Evropy a v Severní Americe vybudováním společenství svobody aby mír prosperita o kterou se snažíte mír a prosperita, které sdílíme byly mírem a prosperitou všeho lidstva.

Ještě jednou vám děkuji za toto srdečné přivítání. Bůh zehnej čs. lidu.

DUBČEK:

Vážený pane presidente, dovoluji vám srdečně poděkovat za vřelá slova a za významné vystoupení na půdě našeho parlamentu. Víme, že jste sportovec, zabýváte se sportem, přesto všechno i tak dovoluji, abych vám popřál to, co člověk nejvíce potřebuje. Dobré zdraví a mnoho úspěchu v práci, ku prospěchu lidu USA, ku prospěchu spolupráce mezi ČSFR a USA. Ku prospěchu celému lidstvu na celém světě. Prosím vás, až přijedete domů do své vlasti, jsou zde zástupci lidu, zvolených v demokratických volbách, prosím vás, abyste je jménem našeho lidu odevzdal lidu USA naše vřelé pozdravy. Přivítali jsme vás zde jako přítele, o to více vás budeme srdečně doprovázet jako přítele, jako člověka nám všem blízkého.

Projev presidenta Bushe

Petr Brod

Hlavním motivem projevu presidenta Bushe ve Federálním shromáždění byla víze nového společenství svobodných národů a států, které by nezahrnovalo jen Evropu a Severní Ameriku, ale postupně celý svět. Československo a jiné země střední a východní Evropy, které dříve patřily k sovětskému bloku, už se do této komunisty svobodných států vrací a prezident Bush vyslovil naději, že se jejími členy stanou i národy Sovětského svazu. Svou vizi označil prezident Bush anglickými slovy Commonwealth of freedom, tedy společenství svobody. Podle jeho slov se toto společenství zakládá na čtyřech společných hodnotách. Jde o neotřesitelnou víru v lidskou důstojnost, respektování zásad demokratického způsobu vlády, úctu k právu všech členů společnosti užívat ovoce své práce, a pevný právní řád. George Bush připoměl, že tyto zásady byly už kdysi součástí pojítek mezi Spojenými státy a Československem. Řídila se jimi deklarace nezávislosti Československa, vydaná v říjnu 1918 na půdě Spojených států. Už v 18. století je hlásal jeden ze zakladatelů americké demokracie Thomas Jefferson. Přes 200 let tvoří tyto zásady podstatu americké ústavy a ústavní listiny občanských práv. V dnešním světě dochází k jejich oživení a svou sametovou revolucí se k nim před rokem přihlásily i národy Československa. Evropa se podle presidenta Bushe nyní ocitá na prahu nové éry míru a blahobytu, jakou tento kontinent dosud nepoznal. Rozdělení Evropy skončilo, ale obroda Československa a odstraňování zřícenin totalitních systémů teprve začíná. Amerika bude návratu Československa mezi stabilní a prosperující země pomáhat, slíbil prezident Bush. Zároveň uvedl řadu konkrétních počinů, jimiž chtějí Spojené státy podpořit úsilí Československa o politickou a hospodářskou obnovu země. Zmínil se o už uzavřených bilaterálních dohodách, které mají zajistit Československu neomezený přístup k americkému trhu a k americké technice, o zvláštním fondu na podporu soukromého podnikání v Československu, o programu urychlené finanční pomoci zemím bývalého sovětského bloku a o tom, že Spojené státy vítají aktivní úlohu soukromých amerických forem při rozvoji vzájemných hospodářských vztahů. V této souvislosti se zmínil o právě uzavřené smlouvě, podle níž se americké společnosti Bell Atlantic a US West budou podílet na rozvoji Československé telekomunikační sítě. Spojené státy také podle Bushových slov podpoří širší mezinárodní projekty pomoci zemím bývalého sovětského bloku, které provádějí mezinárodní měnový fond a světová banka. Posílení vztahů mezi Spojenými státy a Československem se nemá omezit pouze na pole hospodářských svazků. Jeho součástí budou i dvě nová americká zastoupení v Československu, a to generální konzulát v Bratislavě a kulturní středisko v Praze, jakož i řada opatření, která mají posílit infrastrukturu duchovní a intelektuální výměny mezi oběma zeměmi. Sem patří zřízení tak zvaného mezinárodního fondu pro sdělovací prostředky, který má pod patronátem americké vlády podporovat rozvoj svobodného tisku a svobodných elektronických médií v bývalých komunistických zemích a založení pobočky amerického Ustavu pro studia bezpečnosti východ - západ na zámku Stříbrná plovba v Praze. Významným krokem k posílení mezinárodní prestiže Československa bude podpora Spojených států pro návrh, aby se Praha stala sídlem stálého sekretariátu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě. Mezinárodní bezpečnost a spolupráce je v současnosti nejakutněji ohrožena v oblasti Perského zálivu a prezident Bush v této souvislosti vyjádřil přesvědčení, že země helsinského procesu, včetně Československa, neomezí své úsilí o zachování míru na evropský kontinent. Bush řekl, že brutální agrese Iráku vůči Kuwaitu je připomínkou toho, že nepostavíme-li se násilné expanzi do cesty, nebude žádná země bezpečná. To si podle Bushe sotva kdo uvědomuje lépe než národy Čechů a Slováků, které se samy kdysi staly obětí politiky ústupků vůči agresorovi. Aniž by uvedl autora, citoval prezident Bush nechvalně známá slova britského ministerského předsedy Neville Chamberlaina z doby mnichovské krize v roce 1938 o vzdálené a neznámé zemi, kvůli níž by se nemělo přilížit riskovat. Bush tím chtěl říci, že společenství svobodných národů nesmí připustit, aby Kuwait postihl nyní stejný osud jako Československo koncem třicátých let. Na závěr svého projevu americký prezident řekl, že je hrdý, že se může podílet na oslavách prvního výročí osvobození Československa od totalitního režimu, že vzdává hold odvaze jeho národů a že si pro ně přeje boží požehnání.

Důvod: Ukryté výlohy mobilisace v Zálivu rostou dvakrát tak rychle než je jejich veřejný rozpočet.

Dr. Jean-Paul Pradier, francouzský učenec v oboru válečné obrany, který je poradcem ve vedení systému u OSN, se dívá na celou tuto problematiku z jiného úhlu: "Aby byl sto dáti dohromady světovou alianci proti Iraku, Bílý dům rozdává spěšnou vojenskou pomoc, půjčky, které nejsou ničím jiným než dary, obchodní úlevy, promíjí dluhy, rozdává různé podpory a úplatky pod stolem nalevo a napravo". A to se nemluví o tom, že vojenská vydání Pentagonu, která mají být v tomto měsíci předložena kongresu, jsou "zhoubně drahá", jak Dr. William Kaufman, uznávaný revisor účtů týkajících se ročních rozpočtů obrany na Brookings Institutu, svěřil zvláštnímu korespondentovi Spotlightu, Paul Chavassonu.

Pět kategorií. Dle zdroje z Departmentu obrany, oficiální skutečné výlohy ve vojenské výstavbě v Zálivu spadají do pěti kategorií: Výdaje za dopravu - letecká doprava, námořní přeprava a ostatní provoz mezi Zálivem a Spojenými státy - jsou nyní projektovány pro fiskální rok 1991 ve výši asi 13 bilionů dolarů a zahrnují nedávné změny direktiv presidenta, který vydal rozkaz, aby dalších 200 tisíc nových vojenských oddílů bylo posláno do oblasti. Plat za službu v poli - přídavek v částce \$110,- pro veškerý personál nacházející se v Zálivu - přidá dalších 520 milionů dolarů k ročnímu rozpočtu. Logistika - fondy nutné k živění, zásobování a ubytování vojenských oddílů v poli, údržba jejich zařízení, opatření nových konstrukcí a dalších nutných vybavení - byly původně kalkulovány v ceně asi 4.5 bilionů. Nyní odhad těchto služeb přestoupil částku 10 bilionů a stále stoupá.

Zdroje v Pentagonu varují, že výdaje na výplatní listině prudce stoupají, protože rezervisté byli povoláni do služby a dlouho plánované a pozvolné pensionování a jiná politika s cílem ušetření osobních výdajů, byly odloženy a přerušeny. Opatření tohoto druhu přidala více než 6 bilionů k rozpočtu v Zálivu.

Další vojenské přípravy pro válku v Zálivu, včetně vyšší ceny pohonných látek, nákup, modernisace a technické přizpůsobení dalšího systému zbraní, důkladnějšího výcviku, rozšířená administrativní agenda a příbuzné odpovědnosti, pohlíží ze zběžného současného rozpočtu v tomto fiskálním roce (který začíná 1. října) částku v okolí 10 bilionů. Analytikové OSN varují, že ačkoliv tyto výlohy představují závratnou částku peněz, neviditelné výlohy konfrontace Iraku jsou dokonce ještě větší.

Pradier finančně vysvětlil a přepočítal návštěvu tureckého presidenta Turqut Ozala ve Spojených státech: "Když president Ozala řekl na TV americké veřejnosti, během své nedávné návštěvy ve Washingtonu, že podporuje kampaň Spojených států proti Iraku, nezmínil se ani slovem o své žádosti v Bílém domě o pomoci - kterou také dostal - a obchodních výhodách v ceně alespoň 7 bilionů dolarů, jakožto odměně za svou podporu.

Jiní spojenci vybrali si dokonce i větší úplatky za svou podporu Spojených států v Zálivu. Egypt to začal s obdržením překrásného daru - zrušení dávno již splatných dluhů v částce 8 bilionů dolarů - a od října dostal ještě dalších 2.8 bilionů v "urychlené" vojenské pomoci, to jest obrovské závadvky na podpory, které byly splatny v roce 1991 a 1992.

Dojná kráva. Zdroje z OSN říkají a tvrdí, že syrský diktátor Hafez al-Assad se dívá na krizi v Zálivu jako na "dojnou krávu". Assad, jeho ministr obrany, šéf generálního štábu a několik starších poradců obdrželi "kompensace" a úplatky "v částce větší než jednoho bilionu". Zdroj OSN dodává, že celková výplata, kterou vedení Syrie strčilo do kapes výměnou za posláni vojska do Zálivu, je "neznámá".

Jak odhalily zdroje z OSN, když se čínský zahraniční ministr ukázal před měsícem v New Yorku a hrozil, že užije práva veta k poražení základní resoluce Bezpečnostní rady, která autorisovala užití vojenských sil proti Iraku po 15. lednu, státní tajemník James Baker nabídl mu obchodní výhody v ceně asi 4 bilionů dolarů, aby je dostal na svou strany (Pozn. překl.: Lidem, kteří vraždili mladé studenty před zraky celého světa, kteří se neštítí lhát a kteří spolu s Castrem stále se drží zločinného komunismu! Dnes se jasně dokazuje, kdo vlastně byla "krvavá" Jane Fonda a s ní všichni ti "peaceníci" od Vietnamu až po Quatemalu a San Salvador. Proč dnes z nich nikdo neřekne ani slovo? Možná, že jsou stále podplaceni jako byli dříve od levičácké rakoviny. Možná, že jsou dnes podplaceni ze stejných míst).

Izrael, který se vynořuje z golfské krize jako "velký vítěz", již dostal mimořádnou vojenskou pomoc v hodnotě jednoho bilionu dolarů, jakožto "kompensací" za podobnou zásilku zbraní Spojených států, kterou tyto zaslaly svým arabským spojencům. Tento mikroskopický stát čeká také na toužebně očekávaný počítač - superpočítač, schopný modelování nukleárních zbraní a simulace jejich výbušných schopností - a také na další dodávku pokročilých válečných letadel.

Co chce nejvíce v přítomné době - a je téměř jisté, že to dostane, jak říkají zdroje OSN - je hotové peníze v částce 1.2 bilionu dolarů, které nutně potřebuje aby byl schopen vyřídit problematiku spojenou s masovým návaem sovětských židovských imigrantů.

Dokonce i vražedná marxistická diktatura v Habeši dostala od Bakera důvěrný slib daru v částce 450 milionů dolarů na pomoc proti v zemi zuřícímu hladu za to, že jeho delegace bude volit v Bezpečnostní radě OSN se Spojenými státy.

Všechny tyto dary (pozn. překl.: úplatky) jsou placeny daňovými poplatníky

Spojených států, kteří usilují, aby se udrželi nad vodou v hrozící hluboké hospodářské ochablosti charakterisované hromadnými výlukami, nezaměstnaností a zvýšeným daňovým břemenem, které nemá co společného s fiaskem v Zálivu. Existují také skryté ztráty amerických občanů, jako jsou nezdar a zavírání obchodů, které sloužily vojenskému personálu umístěnému na základnách ve Spojených státech. Jejich obchod zcela vyschl, neboť vojenský personál se nyní nachází v zámoří.

Mnoho rodin se také musí nějak vypořádat se snížením jejich příjmu, neboť jejich manželé a manželky, rezervisté, byli aktivováni a nuceni opustit svá lépe placená civilní zaměstnání, aby riskovali své životy v Zálivu za poměrně hubené vojenské platy.

Pradier varuje, že "Až půjde do tuhého, umělá řada proti Iraku může se rozpadnout, důkaz, že se jednalo ve skutečnosti o nejlepší alianci, kterou peníze mohly koupit" a ne o spojenectví, které bylo vytvořeno z nutnosti vzájemných zájmů, či bezpečnostních názorů. Ale jistě půjde do historie jakožto nejnákladnější spojenecká síla, jaká kdy byla dána dohromady".

Přel.: J.M. (Spotlight z 24. prosince 1990, str. č.10)

Půjčky Bagdadu padají...

přítahovat velkou pozornost", řekl Rep. Charlie Rose (D-N.C.). "A teď, kdy celá záležitost jim "vybuchla do obličeje", jsou užaslí nad tím, že se lidé dověděli, jak jsme se dostali do této "kaše".

Jeden úředník administrace potvrdil, že Department zemědělství, který zaručil půjčky, aby umožnil Bagdadu nákupy amerických potravin, již zaplatil přes 70 bilionů dolarů, aby kryl půjčky nesplacených Irakem, a rozdělené celkem 2 a půl bilionu dolarů v dalších třech letech.

Těch 5 a půl bilionů v úvěrových zárukách od r. 1983 do r. 1990 umožnilo Iraku poskytnutí půjček bankami k zaplacení dovozu potravin. Nejméně 2 biliony zůstalo nesplaceno, protože Irak zastavil splátky následkem přerušeni amerického obchodu s Bagdadem po napadení Kuwaitu 2. srpna.

Američtí vládní úředníci říkají, že americká státní finanční správa (U.S. Treasury) by mohla eventuelně zabavit iracký majetek ve Spojených státech a použít ho ke krytí nesplacených půjček. Avšak říkají, že takový zákrok by mohl být vzdálen několik let.

Půjčkový program začal v roce 1983. V té době Bagdad byl již tři roky ve válce s Iránem a utrácel biliony za zbraně, zoufale se snažil najít způsob, jak uživit své obyvatelstvo. Reaganova administrace, obávající se vítěztví Iránu, viděla záruky půjček jako způsob pomoci Iraku a zároveň pomoci americkým farmářům prodat přebytek, jak řekli bývalí administrativní úředníci.

Od r. 1983 do r. 1989 Commodity Credit Corp. zemědělského Departmentu (korporace pro úvěr na zboží) poskytla 4.9 bilionů dolarů v zárukách irackých půjček od soukromých bank dalších 500 milionů dolarů bylo schváleno v r. 1990. Podle zákona měl Irak použít těchto peněz pouze k nákupu amerických potravin a jiných zemědělských výrobků, jako semen a tabáku. Avšak podle federálních a kongresních zdrojů, jakož i vnitřních dokumentů Departmentu zemědělství manipuloval Irak s půjčkovým programem tak, že se dožadoval i toho, aby dodavatelé potravin poskytli Bagdadu také "služby po prodeji" - nákladní auta, jiná vozidla pro těžké náklady a náhradní součástky a strojní zařízení, které podle názoru expertů může být snadno přeměněno pro vojenské účely.

Vyšetřovatelé říkají, že Irak použil zemědělského půjčkového programu k tomu, aby dostal "kickbacks" (peníze zpět) od amerických dodavatelů potravin - peníze, které jak vyšetřovatelé podezřívají, šly na nákupy zbraní. Američtí exportéři museli také platit vysoké iracké kolkové poplatky a používat drahých irackých obchodních lodí k dopravě podle nálezů vyšetřovatelů. Zdroje zpráv, blízké vyšetřování říkají, že se souhlasem Bagdadu američtí dodavatelé buďto účtovali Iraku za zásoby potravin zvýšené částky, nebo dodávali levnější cizí zboží na př. brazilský tabák. Část peněz si pak americký dodavatel strčil do kapsy a zbytek poslal na iracký bankovní účet v Evropě.

Vyšetřovatelé se nyní snaží určit, kolik amerických společností mělo podíl na tomto pleticháfství.

Chicago Tribune 11.29.90 San Francisco Examiner)

Přel. mmj

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby
veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti

6000 West Cermak Road.
2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 780-5000 Member FDIC

